Ը· ՏԱՐԻ 2261 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 24 ՀՐՈՏԻՑ 4383 30 ՅՈՒԼԻՍ 1891 6 ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ 1309 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթրա, Կ· Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نوردونکیان خانده‌سی آره‌وه‌لك

عزتیه‌ده ادارهٔ سنه‌سی

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ԳԻՆԸ

Կ· Պոլսոյ համար Տարեկան գանձանքի տարեթ	150
» » Կիսամեայ »	75
» » Քառամեայ »	40
Օտար երկիրներու Տարեկան Գրանց	56
» » Կիսամեայ »	28
Ընտիր Թուղթի վրայ ձեռագրեալ ազգագր· Տարեկան Օժ·Ոսկի	2
Գաւառաց Թղթատարի Ծախք միօրինակ	Ղրշ· 50

Թղթակցութիւնքս ուղղուած Նամակ կամ այլ գրութիւնք չեն տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Ի ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 30|11 ՕԳՈՍՏՈՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Գերման լրագրութիւնը չի կրնար խելք հացնել Քրոնշդատի և Փեթերպուրկի մէջ անցած դարձած բաներուն։

Միամտաբար Փոռ (Պերլինի) կը գրէ։

«Աչքերնուս չենք կրնար հաւատալ երբ կը կարդանք թէ Զարն յոտնկայս ունկնդրեր է Մարեչչիի։ Եւ առաւ պել չէ՛ այս։ Անժխտելի է թէ հանուրց Ռուսաստանեայց ինքնակալը քաղաքական կարեւոր զիջում մ'ըրած է իւր Ֆրանսացի հիւրերուն՝ թողլով որ իւր առջեւ նուագարանք ածեն այդ յեղաշրջական երգը։»

—Նեռպուռի Ֆրանսացի քաղաքագետն, Ադրոլ Ֆրէյլ անուն ռուսական մարտանաւուն սպաներն ընդունելուն առթիւ, քանի մը խօսքեր ըսաւ, զորս թէ՛ ֆրանսական և թէ ռուս լրագիրք ուշագրաւ կը համարին։

«Երկար ժամանակէ մ'ի վեր, խորհրդաւոր ազդեցութիւն մը, մագնիսական ճշմարիտ ձգողութիւն մը անդիմադրելի կերպիւ իրարու կը քաշէ զՖրանսա և զՌուսիա, և օր մը, այսպիսի հանդիսի մը մէջ, ես ինքս աղաղակեր էի։ «Ռուսիա և Ֆրանսա իրարու ձեռք կը կարկառեն զիրար անջատող անկրպեսին վրայէն»։

«Իսկ այս ժամուս, անկրպետ չէ մնացած զիրար բաժնող։ Եւրոպիոյ աչաց Ներքեւ, այն երկու մեծ ժողովուրդք ձեռք ձեռքի կուգան։

«Անոնց նիզակակցութիւնը բխեցաւ խանդաւառ և փոխադարձ համակրանաց բերմամբ զոր կ'ամրապնդէր շահուց բացարձակ նմանութիւն։ Այն նիզակակցութիւն այսուհետեւ կատարեալ իրողութիւն մ'է անդարձ կերպիւ, առանց պէտք ունենալու դիւանագիտական բանաձեւութեամբք նուիրագործման։

«Օրհնենք զայս նիզակակցութիւն։ Մարդկութեան համար բարիքի մը արժէքն ունի այն։ զի աշխարհի խաղաղութեան ապահով երաշխաւորութիւնն է։»

ՆՈՐ ՊՈՒՏՏԱՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Սէյլանէ (Հնդկաստան) տարօրինակ լուր մը կուգայ։ Ցայտնի է թէ այն կղզին կեդրոն է Հնդկաստանի Պուտտայականաց և եւրոպական նոր Պուտտայականութեան, Տիկին Պլավացքիի և Անին Պէզանդի դաւանած «Աստուածգիտութեան»։ Անցեալներն ի Քոլոմպօ (Սէյլան) եկաւ աւստրալիացի անգլուհի մը, Օր· Փիքէդ, որ այս կղզւոյ մէջ բնակեալ աստուածգիտական կամ նոր պուտտական ազանդին պետ Օլքոդ դնդապետին եւ միւս երեւելեաց ներկայանալով, Սաքիա-Մունիի (Պուտտայականութեան հիմնադրին) դաւանութեան յարած լինելն յայտնեց, և մեծաւ եռանդեամբ ընդունուեցաւ։ Ցաղթանակաւ առին տարին զինք, պուտտական դպրոցի մը տնօրէնութեան կոչեցին։ Այս ամէն չողոքորթութիւնք, խնկարկութիւնք, այս կրօնամոլ հմայիչ միջավայրն ուր ինկաւ, հրաչալիքներու, կոչումներու և վերացումներու այս այլանդակ շարք բոլորովին ցնդեցին խելքն աղջկան ուղեղն։ Խելագարեցաւ, և երեկոյ մը, ինքզինք ուրուականէ մը հալածեալ կարծելով, ազատութիւն գտնելու համար ինքզինք նետեց դպրոցին հորին մէջ։

Հետեւեալ օրն իւր պուտտայական բարեկամք իեղդուած գտան զինք։ Թատերական չքնաղութեամբ թաղում մ'ըրին իրեն։ Զմսեցին իւր մարմին, զոր դրին թանկագին փայտէ դագաղի մը մէջ՝ մնդուսով պատած, բիւրեղեայ կափարիչով։ Յետոյ, սպիտակազգեստ 6,000 Պուտտայք այս դագաղն ընկերացան մինչեւ ծովեզերն վրայ ամբարձեալ փայտակոյտ մը, որուն կրակ տուին մեծաւ արարողութեամբ։ Մինչ մարմին ի մոխիր կը դառնար, Մալիկաքանդէի քահանայապետին աչակերտ անգլ· Տոքթ· Պոուլէս դժբախտ աղջկան գովասանքն բրաւ։ Նոր Պուտտայականութիւնն Անգլիացւոց և Անգլուհեաց ամենց համար տեսակ մը նորաձեւութիւն է այժմ։

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆ ԱՆԳԼԻՈՅ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՄԷՋ

Հեռաձայն գործին մուտ գտաւ անգլիական եկեղեցեաց մէջ։ Պիրմինկէմի «Քրիստոսի եկեղեցին» փորձն ըրաւ յաջողագոյն արդեամբք։ Հիւանդներ, տկարակազմներ, և անոնք որ իրենց զբաղմանց պատճառաւ դիշերն ուշ կը պառկին և առտուն կանուխ եկեղեցի չեն կրնար երթալ, ղեղչեալ դնով բաժանորդագրուած են հեռաձայնի մը (թէլէֆոն), որ հաստատուած է քարոզչին ամպիոնին քով, և ճշդիւ լսելի կ'ընէ քարոզը, կարդացուած Ս· Գիրքն և երգուած երգերը, մինչեւ իսկ հարբիստ ունկնդրաց հաղն և բռկտալն։ Օտար լրագիրք գովեստ կը կարդան անգլիական եկեղեցականութեան ազատամտութեան, որ այս նորութիւնն հիւրընկալելով, եկեղեցական պաշտամունց օգուտը բազմայ կ'ընձեռէ, նոր մղում մը տալով հոգեւոր գործին։ Կ'ըսուի թէ շատ չանցած Խորհրդարանի և այլ ժողովոց բանախօսութիւնք եւս լսելի պիտի լինին բնակարանաց մէջ։

ԿԱԹՈԼԻԿ ԿՂԵՐՆ Ց'ԻՌԼԱՆՏԱ

Իռլանտացի կղերն եռանդեամբ կը մղէ հակափառնէլեան պայքարն, հիմնուելով սա տեսութեան վրայ թէ «Ազգի մը առաջնորդք անքաղաքական մարդիկ լիներու չեն։ անհաւատ, անկրօն, անքաղաքական մարդիկ կարող չեն Ազգի մը ներշնչել այն որքան խանդավառութիւնն որով միայն կը յաջողին լաւագոյն դաւերն։ Արդ, Պ· Փառնէլ կրկնապէս մեղանչած է նիմ ծածկելու։ Զաւակդ ի՞նչ սեռէ է։

—Լաւ։ Զաւակդ ի՞նչ սեռէ է։

—Աղջիկ։

—Իր անո՞ւնն ու մականո՞ւնը։

—Ապերթին Լարնոտէ։

—Ծննդեան տեղն ու թուականը

—Փարիզ ծնած է, չորս ամիս առաջ, 1872 դեկտեմբեր 5ին։

—Ո՞ր թաղապետութեան մէջ արձանագրուած է։

—Հինգերորդ շրջանակի թաղապետութեան

—Անհարազատ զաւակ մըն է։

—Ոչ, պարոն, տարիէն քիչ մը աւելի է որ ամուսնացած եմ՝ անցեալ տարուան սկիզբը։

—Ուր ծնաւ զաւակիդ։

—Ատաս փողոցին դարմանատունը։

—Որդիդդ կաթոլիկ է։

—Այո՛, պարոն, մկրտուած է։

Հարցաթերթին առաջին մասը լեցած էր։ Պաշտօնեայն մանրամասն ընել տուաւ Ժիւլիէթին այն շարժառիթներն որք կը մղէին զինք իր տղան լքանելու։ Տեղեկագրին վրայ արագ նոդեր կ'առնուր։ Այս անգամ, ոչ ամօթն, ոչ ապօրինաւոր վարմունքն էր որ կ'երեւէր իր առջեւ։ Թշուառութիւնն էր՝ հիւանդութեամբ խառնթշուառութիւնն որ կը մաքառէր անկարող թշուառութիւնն՝ իր ամենէն յուզիչ ձեւին տակ։

Եւ իրեն մասնաւոր եղող ծաղրաշարժ սովորութեամբ մը, ամէն վայրկեան ուսի փոքրիկ ցնցումներ կ'ուտենար որք ըսել կուզէին։

—Կը հասկնամ, Նորէն էրկան պատմութիւնն, որ իր կինը կը թողու՝ ցոփութեան երթալու համար··· շատ լսած եմ ատանկ պատմութիւններ··· խե՛ղճ մանուկ։

Գրիչը քառակուսի սեւ լաթի մը վրայ արբեց խնամով, թել մը բրցուց անկից երկու եղունգներով, մելանին մէջ թաթխեց զայն, թուղթին վրայ երկու կամ երեք անգամ այնպիսի մը շարժում բրաւ որ կը նշանակէր թէ չքեղ եւ խոշոր գլխագիր մը պիտի գրէ։

Եւ սկսաւ իր հարցաքննութիւնն։

Անունն ի՞նչ էր, ո՞ւր ամուսնացած էր, որչափ ժամանակէ ի վեր ամուսինը թողած էր զինքը· ամուսնոյն անունն, մականունն, տարիքը, արհեստը, ծննդեան թուականը, եւ այժմու բնակավայրը։ Ժիւլիէթին փարիզ գալուն պարագայներն ու շարժառիթներն և հիշդ թուականը։ Ի՞նչ նպատակաւ եկած էր։ Հարցուց, խելՀ կնկանը, որ ապուշցած էր այնքան անիմաստ, անգութ եւ յիմար հարցումներէն, թէ ունէ՞ր թուղթեր, նամակներ, վկայութիւններ կամ արդարացումներ՝ ի հաստատութիւն իր պատասխաններուն։ Հարցուց թէ սենեկին կարասիներն իրե՞ն էին թէ վարձքով էր, թէ ի՞նչ էր վարձագինը, թէ դիտաւորութիւն ունէ՞ր վերնապատ Փարիզ հաստատուիլ Սէնի շրջանակին մէջ, եւ եթէ չէ՞ ուզեր հոն մնալ, ուր երթալու միտք ունէր։

—Կը հասկնամ, Նորէն էրկան պատմութիւնն, որ իր կինը կը թողու՝ ցոփութեան երթալու համար··· շատ լսած եմ ատանկ պատմութիւններ··· խե՛ղճ մանուկ։

Գրիչը քառակուսի սեւ լաթի մը վրայ արբեց խնամով, թել մը բրցուց անկից երկու եղունգներով, մելանին մէջ թաթխեց զայն, թուղթին վրայ երկու կամ երեք անգամ այնպիսի մը շարժում բրաւ որ կը նշանակէր թէ չքեղ եւ խոշոր գլխագիր մը պիտի գրէ։

Եւ սկսաւ իր հարցաքննութիւնն։

Անունն ի՞նչ էր, ո՞ւր ամուսնացած էր, որչափ ժամանակէ ի վեր ամուսինը թողած էր զինքը· ամուսնոյն անունն, մականունն, տարիքը, արհեստը, ծննդեան թուականը, եւ այժմու բնակավայրը։ Ժիւլիէթին փարիզ գալուն պարագայներն ու շարժառիթներն և հիշդ թուականը։ Ի՞նչ նպատակաւ եկած էր։ Հարցուց, խելՀ կնկանը, որ ապուշցած էր այնքան անիմաստ, անգութ եւ յիմար հարցումներէն, թէ ունէ՞ր թուղթեր, նամակներ, վկայութիւններ կամ արդարացումներ՝ ի հաստատութիւն իր պատասխաններուն։ Հարցուց թէ սենեկին կարասիներն իրե՞ն էին թէ վարձքով էր, թէ ի՞նչ էր վարձագինը, թէ դիտաւորութիւն ունէ՞ր վերնապատ Փարիզ հաստատուիլ Սէնի շրջանակին մէջ, եւ եթէ չէ՞ ուզեր հոն մնալ, ուր երթալու միտք ունէր։

Լիէթ կը պատասխանէր, ջախջախուած, ոչնչացած, խելակորոյս··· կը պատասխանէր չոր, բացվառ աչերով· ա՛լ չէր լար, որովհետեւ երկար ատենէ ի վեր շատ լացած էր, և ա՛լ արցունք չուներ։

Բայց վերջացած չէր։

Մարդն, հաստատիմ իր թղթերուն, միշտ կը հարցանէր։

Կը հարցնէր Ժիւլիէթին թէ ո՞յք էին իր դրամական ազգիւրներն և ի՞նչ ծախքեր ունէր։

Կը հարցնէր թէ հայրը մայրը ո՞ղջ էին տակաւին։ եւ քանի որ Լիէթ կ'ըսէր թէ մեռած էին, ազաչեց անոր—տանջանքին մէջ գտնազանութիւն դնելով եւ չարչարանքը նորացնելով—որ յայտնէ իրեն անունց մահուան տեղն ու թուականը, և խնդրեց նաեւ որ հօրն ու մօրն անուններն ու մականուններն ըսէ։

Կը հարցնէր թէ ուրիշ զաւակներ ունեցա՞ծ էր Պերթինէն զատ զոր կը լքանէր։

Եւ կը գրէր միշտ. կը գրէր անդադար, կանոնաւոր եւ ձեւաւոր գիրով մը, լայն շարժմամբ մը ոլորդնելով գլխագիրները, որ իր սիրելի շարժումն էր, և իւրաքանչիւրին վրայ պզտիկ զարդեր կը գծէր՝ ամէն մէկ տողին աւելի սիրուն երեւելու համար։

Ժիւլիէթ կը նայէր այս ամենուն առանց բան մը հասկնալու։

Ինչո՞ւ այնքան հարցումներ կ'ընէին իրեն։

Զէր գիտեր։

Սոսկալի կերպով դժբաղդ էր։ Որդին ձգելու համար կուգար։ Ինչո՞ւ համար պարզապէս չէին առներ զայն, և քանի որ իրաւունք ունէր լռել այս ամէն հարցմանց, ինչո՞ւ իրեն կ'ուղղէին զայն։

Պերթին արթնցած էր, բայց հանդարտ կը կենար, աչուքները բաց։

Մտիկ ընելու ձեւ ունէր այս ամենն որ զինք կը հետաքրքրէին, և ո՞րք այնքան ահաւոր էին իրեն համար, քանի որ խնդիրն իր ապագայ կեանքին վրայ էր։

Պիտի առնէին զաւակը ժորը բազկացը մէջէն, նետելու համար՝ անպաշտպան՝ կեանքի բոլոր դիպուածներուն։

Վանգներ անոր դէմը պիտի ելնէին ամէն փղոց դառնալուն, և ոչ ոք անոր ցոյց պիտի տար զայնս։

Այսօր, տակաւին քանի մը վայրկեան, Լիէթի ազիկն էր նա, սիրուն և գորովասիրտ Լիէթի· քիչ մը վերը, միգն ունենալով մանեակն, նշան լքման և նշան գերութեան, հիւանդանոցին տղան պիտի ըլլայ։

Ժիւլիէթ, զայն համբուրելով, սա միակ խօսքը գտաւ անոր ըսելու։

—Ցանցանքն իմս չէ, սիրելիս, յանցանքն իմս չէ։

Պաշտօնեայն կ'ըսէր։

—Հանրային նպաստամատոյց ընկերութեան դիմեցիք նպաստ խնդրելու և ձեր զաւակը անուցանելու համար։

—Այո, պարոն, և այդ նպաստը որ նախ 25 ֆրանք էր, երկու երեք ամիսէն տասն եւ հինգ ֆրանքի իջաւ··· և չկըրցայ ապրիլ, ոչ, չկրցայ··· չէր բաւեր այդ գումարը։

Եւ իր անխախտ զաղափարին մէջ յամառեալ։

(Շարունակելի)

—)(15)(—

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆՑ ՏՈՒՆԸ

Մանկամարդ կնոջ վրայ ակնարկ մը կը նետէ։ Ինքը վարժուած է այս ամէն թշուառութեանց։ Առաջին անգամ, քանիցս արցունքով լեցուած էին աչերն, երբ իր առջեւէն անցնէին այս սրտայոյզ տեսարաններն, որք իրեն համար նոր էին այն ատեն։

Անկից ի վեր իր սիրտը չէ կարծրացած, բայց գրեթէ անտարբեր եղած է։

Սրտին մէջ բարութիւն կայ տակաւին, բայց վարչական բարութիւն մը։ գթասիրութիւնը մեռած չէ յինքն, բայց գործի բարութիւն մըն է։

Մարդուն տեղն անցած է պաշտօնեայն։

Ժիւլիէթի դիմաց, պատին վրայ, նոյն ծանուցագիրը կերեւի զոր արդէն տեսած է ապասան սենեկին մէջ և որ կ'ըսէ մայրերուն թէ ազատ են իրենց ուղղուած ամէն հարցմանց լռութիւն պահել։

Եւ, դրան մօտ ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կայ խոշոր տառերով գրուած յստակ տեսնուելու համար։

Այս ծանուցագիր կ'ըսէ·

«Հիւանդանոց յանձնուած տղայոց վրայ տեղեկութիւն կը տրուի ծնողաց տարին չորս անգամ հետեւեալ ժամանակներուն մէջ·

«Փետրուար 16 էն 28

«Մայիս 16 էն 30

«Օգոստոս 16 էն 30

«Նոյեմբեր 16 էն 30

«Վիքթորիա ծառուղի, թիւ 3։»

Պաշտօնեայն թուղթերը պատրաստած է։

Մէկ կողմը կը գտնուին բազմաթիւ հարցումներ ապարդիւն եւ յոգնեցուցիչ, զորս պարտաւոր է ուղղել, մրա կողմը սպիտակ էջ մը ուր պատասխանները կ'արձանագրէ։

—Նստեցէք, տիկին, կ'ըսէ գիշերապահը։

Լիէթ կը հնազանդի եւ գրասեղանին մօտիկ աթոռի մը վրայ կը նստի։

Եւ տաղտկալի հարցաքննութիւնն

—որ անշուշտ չատ մայրեր կը հեռացուցէ եւ կրնայ որդեսպանութեանց անուղղակի պատճառ ըլլալ—կը սկսի։

—Սա ազգը կարդացի՞ք, կ'ըսէ պաշտօնեայն, ցուցնելով պատէն կախուած ծանուցագիրը։

Լիէթ նշան կ'ընէ թէ կարդացած է։

—Հեռեւապէս ազատ էք լռել։

Մանկամարդ կինը ցած և նուաղուն և ձայնով կը մրմնջէ։

—Պիտի պատասխանեմ։ Բան մը չունիմ ծածկելու···

—Լաւ։ Զաւակդ ի՞նչ սեռէ է։

—Աղջիկ։

—Իր անո՞ւնն ու մականո՞ւնը։

—Ապերթին Լարնոտէ։

—Ծննդեան տեղն ու թուականը

—Փարիզ ծնած է, չորս ամիս առաջ, 1872 դեկտեմբեր 5ին։

—Ո՞ր թաղապետութեան մէջ արձանագրուած է։

—Հինգերորդ շրջանակի թաղապետութեան

—Անհարազատ զաւակ մըն է։

—Ոչ, պարոն, տարիէն քիչ մը աւելի է որ ամուսնացած եմ՝ անցեալ տարուան սկիզբը։

—Ուր ծնաւ զաւակիդ։

—Ատաս փողոցին դարմանատունը։

—Որդիդդ կաթոլիկ է։

—Այո՛, պարոն, մկրտուած է։

Հարցաթերթին առաջին մասը լեցած էր։ Պաշտօնեայն մանրամասն ընել տուաւ Ժիւլիէթին այն շարժառիթներն որք կը մղէին զինք իր տղան լքանելու։ Տեղեկագրին վրայ արագ նոդեր կ'առնուր։ Այս անգամ, ոչ ամօթն, ոչ ապօրինաւոր վարմունքն էր որ կ'երեւէր իր առջեւ։ Թշուառութիւնն էր՝ հիւանդութեամբ խառնթշուառութիւնն որ կը մաքառէր անկարող թշուառութիւնն՝ իր ամենէն յուզիչ ձեւին տակ։

Եւ իրեն մասնաւոր եղող ծաղրաշարժ սովորութեամբ մը, ամէն վայրկեան ուսի փոքրիկ ցնցումներ կ'ունենար որք ըսել կուզէին։

—Կը հասկնամ, Նորէն էրկան պատմութիւնն, որ իր կինը կը թողու՝ ցոփութեան երթալու համար··· շատ լսած եմ ատանկ պատմութիւններ··· խե՛ղճ մանուկ։

Գրիչը քառակուսի սեւ լաթի մը վրայ արբեց խնամով, թել մը բրցուց անկից երկու եղունգներով, մելանին մէջ թաթխեց զայն, թուղթին վրայ երկու կամ երեք անգամ այնպիսի մը շարժում բրաւ որ կը նշանակէր թէ չքեղ եւ խոշոր գլխագիր մը պիտի գրէ։

Եւ սկսաւ իր հարցաքննութիւնն։

Անունն ի՞նչ էր, ո՞ւր ամուսնացած էր, որչափ ժամանակէ ի վեր ամուսինը թողած էր զինքը· ամուսնոյն անունն, մականունն, տարիքը, արհեստը, ծննդեան թուականը, եւ այժմու բնակավայրը։ Ժիւլիէթին փարիզ գալուն պարագայներն ու շարժառիթներն և հիշդ թուականը։ Ի՞նչ նպատակաւ եկած էր։ Հարցուց, խելՀ կնկանը, որ ապուշցած էր այնքան անիմաստ, անգութ եւ յիմար հարցումներէն, թէ ունէ՞ր թուղթեր, նամակներ, վկայութիւններ կամ արդարացումներ՝ ի հաստատութիւն իր պատասխաններուն։ Հարցուց թէ սենեկին կարասիներն իրե՞ն էին թէ վարձքով էր, թէ ի՞նչ էր վարձագինը, թէ դիտաւորութիւն ունէ՞ր վերնապատ Փարիզ հաստատուիլ Սէնի շրջանակին մէջ, եւ եթէ չէ՞ ուզեր հոն մնալ, ուր երթալու միտք ունէր։

Լիէթ կը պատասխանէր, ջախջախուած, ոչնչացած, խելակորոյս··· կը պատասխանէր չոր, բացվառ աչերով· ա՛լ չէր լար, որովհետեւ երկար ատենէ ի վեր շատ լացած էր, և ա՛լ արցունք չուներ։

Բայց վերջացած չէր։

Մարդն, հաստատիմ իր թղթերուն, միշտ կը հարցանէր։

Կը հարցնէր Ժիւլիէթին թէ ո՞յք էին իր դրամական ազգիւրներն և ի՞նչ ծախքեր ունէր։

Կը հարցնէր թէ հայրը մայրը ո՞ղջ էին տակաւին։ եւ քանի որ Լիէթ կ'ըսէր թէ մեռած էին, ազաչեց անոր—տանջանքին մէջ գտնազանութիւն դնելով եւ չարչարանքը նորացնելով—որ յայտնէ իրեն անունց մահուան տեղն ու թուականը, և խնդրեց նաեւ որ հօրն ու մօրն անուններն ու մականուններն ըսէ։

Կը հարցնէր թէ ուրիշ զաւակներ ունեցա՞ծ էր Պերթինէն զատ զոր կը լքանէր։

Եւ կը գրէր միշտ. կը գրէր անդադար, կանոնաւոր եւ ձեւաւոր գիրով մը, լայն շարժմամբ մը ոլորդնելով գլխագիրները, որ իր սիրելի շարժումն էր, և իւրաքանչիւրին վրայ պզտիկ զարդեր կը գծէր՝ ամէն մէկ տողին աւելի սիրուն երեւելու համար։

Ժիւլիէթ կը նայէր այս ամենուն առանց բան մը հասկնալու։

Ինչո՞ւ այնքան հարցումներ կ'ընէին իրեն։

Զէր գիտեր։

Սոսկալի կերպով դժբաղդ էր։ Որդին ձգելու համար կուգար։ Ինչո՞ւ համար պարզապէս չէին առներ զայն, և քանի որ իրաւունք ունէր լռել այս ամէն հարցմանց, ինչո՞ւ իրեն կ'ուղղէին զայնս։

Պերթին արթնցած էր, բայց հանդարտ կը կենար, աչուքները բաց։

Մտիկ ընելու ձեւ ունէր այս ամենն որ զինք կը հետաքրքրէին, և ո՞րք այնքան ահաւոր էին իրեն համար, քանի որ խնդիրն իր ապագայ կեանքին վրայ էր։

Պիտի առնէին զաւակը ժորը բազկացը մէջէն, նետելու համար՝ անպաշտպան՝ կեանքի բոլոր դիպուածներուն։

Վանգներ անոր դէմը պիտի ելնէին ամէն փղոց դառնալուն, և ոչ ոք անոր ցոյց պիտի տար զայնս։

Այսօր, տակաւին քանի մը վայրկեան, Լիէթի ազիկն էր նա, սիրուն և գորովասիրտ Լիէթի· քիչ մը վերը, միգն ունենալով մանեակն, նշան լքման և նշան գերութեան, հիւանդանոցին տղան պիտի ըլլայ։

Ժիւլիէթ, զայն համբուրելով, սա միակ խօսքը գտաւ անոր ըսելու։

—Ցանցանքն իմս չէ, սիրելիս, յանցանքն իմս չէ։

Պաշտօնեայն կ'ըսէր։

—Հանրային նպաստամատոյց ընկերութեան դիմեցիք նպաստ խնդրելու և ձեր զաւակը անուցանելու համար։

—Այո, պարոն, և այդ նպաստը որ նախ 25 ֆրանք էր, երկու երեք ամիսէն տասն եւ հինգ ֆրանքի իջաւ··· և չկըրցայ ապրիլ, ոչ, չկրցայ··· չէր բաւեր այդ գումարը։

Եւ իր անխախտ զաղափարին մէջ յամառեալ։

(Շարունակելի)

ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԹԱԳՈՒՀԻՆՈՑ

Անգլիոյ Խորհրդարանն անցեալ չորեքշաբթի դադրեցուցիւր Նիստեր, և Լորդաց ու. երեսփոխանք, որոց մեծագոյն մասն արդէն ցրուած էր, Նոյն օրն իսկ մեկնեցան Լանտոնէ, մէկ մէկ կողմեր երթալով իրենց ամառնային արձակուրդը վայելելու, այլ մասնաւոր դէպ ի Սկոտիա՝ որսի պարապելու։

Լորտերու ժողովոյն Նախագահն, որ միանդամայն դատական նախարար է, կարդաց Վեհ. Թագուհւոյն բանախօսուլթիւնն, որ յիշելէ յետոյ թէ ամեն Տէրութեանց հետ խաղաղասէր և բարեկամական յարաբերութիւնք կը շարունակին, հետեւեալ յայտարարութիւնները կ'ընէ ի մասին արտաքին քաղաքական ընդրոյց։

«Փորթուկալի թագաւորին հետ պայմանագիր մը կնքուեցաւ և վաւերացաւ, որով կը գծուին Անգլիոյ և Փորթուկալի ստացուածոց և ազդեցութեան չրջանակաց սահմանք յարեւելեան Ափրիկէ Իտալիոյ թագաւորին հետ եւս համաձայնութիւն մը գոյացուցի, որով հաստատեցաւ այն գիծ որ կը բաժնէ Իտալիոյ թեւարկութիւնն ի հիւսիս-արեւելեան Ափրիկէ՝ Բրիտանեան ազդեցութեան չրջանակէն եւ Եգիպտոսի երկրէն։

«Առաջարկեր ըրի Մրացեալ Նահանգաց Նախագահին՝ Պէհրինկի ծովուն մէջ փոկի որսացման նկատմամբ մեր վէճն իրաւարութեան ենթարկելու համար։ Բանակցութիւնք յառաջ տարուեցան, բայց դեռ չվերջացան։ Առ այժմ երկոքին Կառավարութիւնք համաձայնեցան ներկայ տարւոյս մէջոյին այն չուրց մէջ դադրեցնելու փոկի որսացումը, թող չասլու համար որ այս կենդանւոյն սերունդը վճանայ, ինչպէս տեղի կար վախնալու։

«Ֆրանսայի Խորհրդարանը դեռ չընդունեց Ֆրանսական Հանրապետութեան հետ իմ այս տարի գոյացուցած համաձայնութիւնս՝ իրաւարարութեան ենթարկելու համար Նիւֆաունտլէնտ կամ Նոր Երկիր կղզւոյն վերաբերեալ վէճերը։

«Գերեվաճառութեան չնչման համար Պրուսէլի Դեսպանախորհրդոյն կնքած դաշնագրոյն վաւերացումն եւս յետաձգուեցաւ, նաեւ Հիւսիսային Ծովու պայմանագրին վաւերացումն, որոյ Նպատակն է ծովու վրայ ոգելից ըմպելեաց վաճառումն արգիլել։»

Ներքին ինդրոց դառնալով, Վեհ. Թագուհին հետեւեալ յայտարարութիւնը կ'ընէ Իռլանտայի ինդրոյն արդի վիճակին նկատմամբ։

«Զանազան տնօրինութիւնք զորս Խորհրդարանն ըրաւ օրինաց կիրառութիւնն ապահովելու համար Իռլանտայի մէջ, եւ այն երկրին ընդհանուր կացութիւնը բարւոքելու համար, սա արդիւնքն ունեցան որ հողագործական ոճիրք մեծաւ մասամբ պակսեցան, և կղզին մեծ քայլ մ'առաւ բարգաւաճման ճամբուն մէջ։ Արիւմտեան Իռլանտայի մէջ գետնախնձորի հունձքին անյաջողութեան պատճառաւ սպառնացող սովուն առաջն առնելու համար տնօրինութիւնք եղան, որով այն մեծ աղէտ խափանեցաւ։ Իռլանտայի բազմամարդ գաւառներուն վիճակը տեւականապէս կանոնաւորելու համար միջոցներ որոշեցիք, որով յուսալի է զի ապագայ սովու վտանգ առաջն առնուի, մասամբ տրուելով հողագործութեան և ձկնորսական ճարտարութեան։

«Իռլանտայի մէջ վարձակալ երկրագործներուն իրենց մշակած հողերն և բընակած տուները գնելու համար տրուած օրինական դիւրութիւնները, նաեւ այն դիւրութիւնք որք Խորհրդարանէն քուէ արկուած նոր օրէնքին համաձայն կը տրուին Իռլանտայի մէջ անշարժ կալուածոց փոխանցման, լաւագոյն երաշխաւորութիւն պիտի ընծայեն հանրային ապահովութեան և բարեկարգութեան, փոքր հողատերաց դան ստուարացնելով։»

Վեհ. Թագուհին դոհութեամբ կը յիշէ թէ երեսփ. ժողովը մեծ գումար մը յատկացուցած է՝ թեթեւցնելու համար այն ծանր բեռը զոր Նախկինութիւնը պարտաւորիչ ընող օրէնքը դրած էր ժողովրդեան աղքատագոյն մասին վրայ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՑՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՒ

Թէև կանխաւ լուր չէր տրուած, անգլ. նաւատորմն անցեալ երեքշաբթի Պրէհնէ Ալէքսանդրիա ժամանեց, և հոն հետզհետէ կը համախմբին Մի ջերկրականի մէջ գտնուող անգլ. մարտանաւք։

—Այն պահուն ուր Ալէքսանդրիա գ. վերստին ի Ֆինլանտիա կ'այցելէ, Ֆիններ կը զգան կարեւոր արտօնութեան մը կորուստը։ Մի քանի օր յառաջ լրագրական նոր օրէնք մը հրատարակեցաւ Ֆինլանտոյ համար, որուն համեմատ լրագրեր և պարբերականներ հրատարակելու արտօնութիւնն այսուհետեւ կուսակալէն եւթ պիտի առնուի։ Կայսրն ինք պիտի անուանէ գրաքննիչներու մասնախմբին նախագահն, և անդամք կուսակալէն պիտի կարգուին, մինչ ցայս վայր Ֆինլանտոյ Ներակայութենէ կ'ործ կը դրուէր այս իրաւունքն։ Եթէ կուսակալին այնպէս թուի թէ ֆինեական լրագիր մը անհաճոյ բաներ կը գրէ Ֆինլանտոյ և Ռուսիոյ յարաբերական կացութեան վրայ, կարող է պատիմներ տալ այն թերթին, և մինչեւ իսկ խափանել։ Ռուս լրագիրք պիտի կրնան Ֆինլանտոյ դէմ գրել, բայց ֆիննական լրագրաց պատասխանելու կարողութիւնը կը կրճատուի։ Ֆինլանտա մի առ մի կը կորուսանէ այն արտօնութիւնները զորս հանդիսաւոր նուիրագործած էր Ալեքսանդր Ա. Կայսր 1808ին Պորկոյի ժողովոյն մէջ։

—Որովհանգամանք նոր ոճիր մը գործեր է ի Լանտոն, մի և նոյն Հուայթչափելի վատահամբաւ թաղին մէջ։ Մեր կին մ, գտնուեցաւ, կոկորդն և բազուկներն ահռելի կերպիւ կորտուած։ Մահամերձ վիճակի մէջ յայտնեց թէ անծանօթ մարդ մը իր վրայ յարձակեցաւ դանակաւ, բայց ինք պոռաց, և չարագործը փախաւ։

—Փէթերպուրկի ծիրախոտի գործարան մը ժէրվէ ծովակալին ղրկեց պատգամաւորութիւն մը՝ ուղղիչ մը մատուցանելու համար և ընդ նմին 160 գեղեցիկ տուփեր՝ 100ական սիկարէդ պարունակող՝ ֆրանսացի սպայից համար, նաեւ 2,500 տուփեր նաւապետերուն համար, Պ. Բառնոյի պատկերաղարդուն։

—Ռուսական նաւատորմը կ'ընկերանայ ժէրվէ ծովակալի նաւատորմին մինչեւ Քոփէնհակ։

—Հապարկի ընկերվարականք չահկան փորձ մը կ'ընեն՝ ժողովրդային գարնէլատուն մը հիմնելով 1,300,000 մարք դրամագլխով, 50ական մարքի բաժնի վրայ, որ վճարելի է ամսական 5 մարքով։ Տարեկան 100 հազար հարիւրալիտր գարնէլոյ սպառում կը յուսացուի։ (Մէկ հարիւրալիտր = 78 քաշ։)

—Տէօյչէ Պանքան հարկ դատեց հրատարակել թէ իր պաշտօնէից ոմանց դաղութեան երեսէն իր կրած վնասին քանակութիւնը չի կրնար գիտցուիլ առայժմ, բայց 1,100,000 մարքէն աւելի չի կարծուիր։ Իսկ ոստիկանութիւնն որ միշտ կը փնտռէ գիշանք, կը կարծէ թէ երեք միլիոն մարքէ պակաս չէ Պանքային կորուստը։

—Շվեյց միլիոնրդն որ Տէօյչէ Պանքի գողութեան պատճառաւ ձերբակալուած էր, խոստովանեցաւ ոստիկանութեան թէ յանուն Պանքային Սակարանի մէջ գործողութիւններ ըրած է իր 12 միլիոն մարք, յորմէ Պանքան իբր երեք միլիոն մարք կորուսած է։

—Նիւ Եորքի նահանգին Օպըրն քաղաքէն կը հեռագրուի թէ անցեալ հինգշաբթի 17 յիսարք յարձակեցան իրենց պահապանց վրայ զոր զրեցնելին, և գուռները բանալով քաղաքին թաղերուն և արուարձաններուն մէջ ցրուեցան։ Հինգը բռնուեցան, իսկ մնացեալք որք ամենէն վտանգաւորներն են՝ փախան։

—Ի Ռուսիա, Թամպովի նահանգին անտառները կրակ առին։ Զօրքեր կը ղրկուին ամեն կողմէ՝ մարելու համար եղած ճգանց սատարելու։ Դժբախտաբար, նիւթական վնասք ցարդ չատ մեծ են արդէն, և մարդու կորուստք ալ կան։

—Անցեալ շաբթուն Վարշաւայի ռուս ոստիկանապետն արտաքսեց քաղաքին մէջ բնակեալ 120 օտարահպատակներ, որոց մեծամասնութիւնը բրուսիացի և աւստրիացի։

—Ֆրանսական մի քանի լրագիրք մանրամասն տեղեկութիւններ կը հրատարակեն Վիլհելմ Կայսր առողջական վիճակին վրայ, որ Անգլիա ուղեւորութենէն ի վեր բաւական ծանրապէս խանգարուեր է։ զի Ն. Կ. Վեհափառութիւն պատասխանէն ի վեր կը նեղուի աջ ականջին հոսուքէն, որոյ մէջ կազմուող պալարները կ'երեւի թէ ուղեղին պատնէն վրայ կ'ազդեն։ Դեր, յորմէ դիւրագրգռութիւն յառաջ կուգայ վերջին կաղմուած պահուն, որ կ'անցնի երբ վերքը կը սկսի հոսիլ։ Վերջերս իբր թէ այս վիճակ ծանրացեր է, և Կայսրը պէտք տեսեր է Պերլին դառնալէն յառաջ ժամանակ մը ի Ռիվ դարմանուիլ։ Բայց եթէ գերման լրագրիք կը լռեն այս մասին, Փարիզի մի քանի լրագրաց հաղորդած լուրերն ալ տառական կերպիւ ճիշդ չեն կրնար նկատուիլ։

—Իտալիոյ պատերազմական նախարարութիւնն որոշեց անմիջապէս արձակել ամեն օտարահպատակներ որք պաշտօն կը վարեն զինուորական ալ և ալ դիւանատանց մէջ։ Դրամական հատուցում մը պիտի լինի ատոնց՝ այս յանկարծակի արձակման առթիւ։

—Լանտոնի քաղաքային խորհուրդն որոշեց չգործադրել մը կոխել տալ յատկապէս ի յիշատակ Վիլհելմ Կայսր այցելութեան, և բաշխել ամեն անձանց որք մասնակցեցան Ն. Վեհափառութեան ընդունելութեան։ Ոսկեղէն երիւ չգործածեր պիտի մատուցուին՝ մին Կայսր և միւսը Կալէսի իշխանին։

—Առեւտրական միջնորդ ուղեւորք որք Ռուսիոյ մէջ կը ճամբորդեն՝ նմոյշներ ցուցնելով իրենց վաճառատանց և գործարանաց ապրանքը ծախելու համար, այսու հետեւ տարեկան 42 ռուբլի տուրք պիտի վճարեն մարդ գլուխ։ Անոնց թիւն այնքան շատցած է որ կարիքաւոր դուռամ մը կը սպասուի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒՄ ԵՐԿՈՒ ՀԱՑ ԱՖՍՈՐԵԼՈՑ

Այս առաւօտ Եւդոկիայէն ստացանք յուլիս 22 թուական նամակ մը, ուստից գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ Վեհ. Սուլթանն՝ իւր անսահման բարեգթութեամբ՝ բարեհաճեր է ներում շնորհել Եւդոկիացի ազգային-ներէն Փասպանեան Գէորգ և Աբգարեան Կարապետ էֆէնտիներուն որք երեք ու կէս տարիէ ի վեր աքսորեալ էին Լաֆրիկեան Տիպոլիս։

Նամակագիրը, Պ. Գ. Նազարեան, կը յաբէ թէ ոչ միայն արձակելոց ծը նողք ու ընտանիքն, այլեւ Եւդոկիոյ հասայն ժողովուրդը բեկրութեամբ լցուեր են ի լուր կայս. այս շնորհին եւ միաբերան մաղթանքներ ուղղեր են յիրկինս վասն կենաց և արեւշատութեան Օգոստափառ և հայրասիրնամ Սուլթանին որոյ գթութիւնն անսպառ է։

Նամակագիրն այս առթիւ թարգման կը հանդիսանայ նաեւ Եւդոկիոյ ազգայնոց երախտագիտութեան առ Վսեմ. կուսակալն Սեբաստիոյ, Մէմտուէ պէյ, որ ըստ խնդրանաց Բասպանեան և Աբգարեան ընտանեաց՝ որք վիճակին առաջնորդ Գեր. Պետրոս եպիսկոպոսի կողմէ պարզուած էին Ն. Վսեմութեան, այդ եղկելեաց աղերսը մատուցած էր յուսս կայս. դռոյից, Ն. Վեհափառութեան շնորհն հայցելով։

Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ տօնախմբութեանն առթիւ, Ամեն. Ա. Պատրիարք Հայրը կիրակի առաւօտ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց նոյն եկեղեցւոյն մէջ և քարոզ խօսեցաւ ի ներկայութեան ժողովրդեան խուռն բազմութեան մը որ գիտած էր մայրաքաղաքիս զանազան թաղերէն։ Ն. Ամենապատուութիւն իւր քարոզն աւարտեց բարեմաղթութիւններ ընելով վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ օրը Դատական և Կրօնական գործոց Նախարարութեան տեղեկագրեց նոր Քաղաքական ժողովոյ ընտրութիւնը։

Վերջին օրերս ի Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Արաբկիրու Նախորդ առաջնորդ Գեր. Եղիկ եպիսկոպոս, որ Տիարպէքիրի պատրիարքական փոխանորդ կարգուած էր, ճամբայ ելեր է իւր նոր պաշտօնատեղին երթալու համար։

Ուսումնական Խորհուրդը շաբաթ օրն ի Իրան զուժարեցաւ ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ։

Խորհուրդն՝ Հայերէնի, Իրագիտութեան, Թուաբանութեան և Աշխարհագրութեան համար ուսուցչական վրկական տուաւ Պ. Երուանդ Սրվանձեանի, արտօնելով զինքը պաշտօնավարել ազգ. Նախակրթարանաց մէջ։

Ըստ խնդրանաց Դասմամուրի Վարդանեան վարժարանի հոգաբարձութեան, Խորհուրդը՝ տեղւոյն ազգային վարժարանին ուսուցչուհի կարգեց Օր. Յուստինէ Լուսթիանը։

Խորհուրդը չարունակց Ազգային Կրթական Լիազանուր Կանոնագրի ծրագրին քննութիւնն եւ զբաղեցաւ նաեւ այլ և այլ մասնաւոր խնդիրներով։

Թիֆլիզի Նուէյէ Ազդէնէյէ օրաթերթը կը ծանուցանէ թէ՝ Վրաստանի և Իմերէթի Առաջնորդ Գեր. Մամբրէ եպիսկ. Մանասարեան ծանրապէս հիւանդ է։

—Ռուսիոյ պաշտօնական լրագիրը կը հաղորդէ կրօնափոխութիւն մը որ հազուագէպ է։

Հայազգի ազնուական Պ. Միքայէլ Մանդինեան ուրանալով իր եկեղեցին ընդուներ է ռուսական դաւանանքն, կուկիայի Ալէքսանդր Նեվսկու եկեղեցւոյ մէջ, Զարիկովսքի քահանային ձեռքով։

* * *

Շաբաթ իրիկուան և երկի առաւօտեան ռուսական կրկին սուրհանդակներով հասած թիֆլիզի թերթերէն քաղած ենք, բացի վերոյիշեալ լուրերէն, կարգ մը տեղեկութիւններ զոր կը հրատարակենք կասկածեան Սոբհանդրէի բաժնին մէջ, յէջ Գ.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԷ

Կիրակի օրը Օրթագիւղի Ս. Թարգմանչաց վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ գիւղին Ս. Հռիփսիմեանց եւ Նեկտարենան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսն ընդ Նախագահութեամբ գիւղին քարոզիչ Գեր. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունիի։ Հանդէսն սկսաւ Ս. Նախագահին կողմէ արտասանեալ ալօթքով մը որուն յաջորդեց Հափխէ քայլերգն, որուն յանկայս ունկնդրեցին ներկայք։ Յակոբ էֆէնտի Գուրգէն յանուն խնամակալութեան, վարժարանի նիւթական եւ ուսումնական վիճակին վրայ տեղեկութիւններ հաղորդեց, բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին, որոյ բարձր հովանւոյն ներքեւ օր քան զօր կանգնելիք, ըսաւ, մեր կրթական չրջանակն։ Գուրգէն էֆէնտի վարժարանի երկրական վիճակին վրայ տեղեկութիւններ տալով ըսաւ թէ ամեն տարի 100 ոսկւոյ բաց մը կայ, զոր կը գոցէ վարժարանին ի նպաստ տրուած տարեկան պարահանդէսի հասոյթը։ Ս. տենարանը խօսելով վարժարանին անձ. նուէր ինամակալութեան վրայ, իբր արժանաւոր հետեւողք բարեյիշատակ տիկին Նազլը Վահանի և տիկին Եղիսաբեթ Եուսուֆեանի, վշտագին յիշեց նաեւ տարաժամ մահն տիկին Մաքրուհի Զալեանի։

Յետ այս բանախօսութեան, սկսաւ մրցանակաց եւ վկայականաց բաշխումն, ընդմիջմամբ երգերու, բանախօսութեանց և դաշնակահարութեանց։

Այս տարի վարժարանն երկու չրջանաւարտներ միայն ունէր, որք էին՝ Օր. Ատէլ Մալէգեան եւ Օր. Մառի Երամեան։ Մրցանակաց եւ վկայականաց բաշխումէն յետոյ կրկին անգամ դաշնակի վրայ նրուագուեցաւ Համիտիէ քայլերգն, որուն յանկայս ունկնդրեցին ներկայք։ Յետոյ Ս. Նախագահն հանդէսը փակեց աղօթիւք եւ օրհնութեամբ։

Կիրակի օր տեղի ունեցաւ նաեւ Այ-Ստէֆանոյի Բափամաճեան թաղային երկսեռ վարժարանի մրցանակաց բաշխման հանդէսն, վարժարանի մեծ սրահին մէջ Սանք եւ սանուհիք, թուով իրրեւ 20, հայերէնի, թուրքերէնի, գաղղիերէնի եւ թուաբանութեան համառօտ այլ գոհացուցիչ քննութենէ մը վերջ, քննութիւն որ արժանացաւ Պեզճեանի ծանօթ մանկավարժ Պ. Օթէյի գովեստից, հանդէսն ըսկսաւ Վեհ. Սուլթանի ձօնեալ երգով մը ընդ նախագահութեամբ գիւղին քարոզիչ Արժ. Գարեգին Վրդ. Թաթարեանի։ Աչակերտաց մէջ կը տեսնուէին նաեւ յոյն տղայք՝ որք մասնաւորապէս գաղղիերէն ուսանելու համար հոն կը յաճախեն, ինչ որ կ'ապացուցանէ թէ այս վարժարան գիւղին լաւագոյն կրթական հաստատութիւն է։ Արդարեւ գովեստից արժանի է դպրոցի միակ դաստիարակն՝ Գարեգին էֆ. Սրմաքէշեան, որ ոչ է չնաչ չէ խնայած իւր պաշտօնին մէջ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Գրիգորիսէ գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Մուսթաֆա Նէյէթ փաշա, նախորդ կառավարիչ Սերէզլի։

Դանտիայի կառավարիչ անուանեցաւ Միրլիվա Ապտուլլահ փաշա, կառավարիչ Տէպրէի։

Հոտէյտայի կառավարիչ անուանեցաւ Թէյլի փաշա, հրամանատար ոստիկան-զինուորաց Սուրիոյ նահանգին։

Կրթական նախարարութեան մէջ թուգիի անուանեցաւ կայս. պալատական թարգմանիչներէն Սըրրի պէյ։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. թիկնապահ հեծելազօրաց հազարապետ Մէհմէտ պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Ֆրանսացի հռչակաւոր բժիշկ Տքթ. Լանլոնկի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ընդհանուր սպայակոյտի առաջին կարգի քարտուղարներէն Նաճի էֆէնտիի՝ իւր աշխատասիրած օգտակար գրքի մը ի վարձատրութիւն։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Լիբանանու երեւելիներէն և տեղւոյն վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին նախագահ Թէլմուգ զատէ Մէլհամ պէյի, որ ի Պերութ նոր կառուցեալ զինարանին գետինը նուիրած է։

Ի ԿԱՑՍ · ՊԱԼԱՏ

Բարձ. Մեծ-Եպարքոսը՝ կիրակի օրն և Բարձր. Սպարապետն ու Ոստիկանութեան նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ երեկ կայս. պալատ գնացին եւ ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր կիրակի օրուան նստին մէջ զբաղեցաւ ինչ ինչ կարեւոր խնդիրներով։ Նիստէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան։

Ն. Բարձրութիւնն ու Ն. Վսեմութիւնն երեկ եւս պահ մը խորհրդակցեցան ինչ ինչ խնդրոց վրայ։

—Դատական Վսեմ. Նախարարն երեկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին հետ։

—Ֆրանսական ու ռուսական դեսպանք երեկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Պ. Քանպոն, որ Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպան կարգեցաւ, ուրբաթ տարի առաջ Ֆրանսայի ներկայացուցիչ էր ի Թունուզ։

Ի Մարթիա, ուր դեսպան էր ի վերջոյ, Սպանիացիք յաճ կը մեծարէին, մանաւանդ Ֆրիմիթինէ թագուհին։ Հնորհիւ Պ. Քանպոնի քաղաքագիտութեան՝ սերտ յարաբերութիւններ հաստատուեցան Ֆրանսայի և Սպանիոյ միջեւ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արաբկիրու հայոց երեւելիք՝ Քարբերդի գաւառական լրագրոյն բազմատորագիր դրութիւն մը ուղղած են, որով կը յայտնեն թէ Արաբկիրու հայոցմէն պարզամիտներու ոմանց անհաճոյ ընթացքը ցաւ պատճառած է նոյն ազգին ընդհանրութեան եւ թէ այդ կարգի եպերելի ընթացքի տերանձանց դէջ արարքն արդիւնք համար կուսակալութեան ձեռք առած միջոցները մեծ դժունակութեան արժանացած են։ Այդ գրութիւնն ստորագրող հայերն ի վերջոյ առ կայս. կառավարութիւնն իրենց տածած հաւատարմական զգացմանց հաւատիքը մատուցած են։

Քարբերդի գաւառական թերթն այս գրութեան իմաստ հոդարդելով, գովելի կը գտնէ Արաբկիրու հայերեւելեաց այս յայտարարութիւնն, որ, կըսէ, իրենց հաւատարմութեան եւ պարկեշտութեան մէկ ապացոյն է։

—Կարնոյ Լիվա-ը Շէֆէնէ լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ յուլիսի 10ի օրը ժամ 8½ին Կարնոյ բանտին մէջ կռիւ մը տեղի ունեցեր է բանտարկեալց միջեւ։ Դէպքն անմիջապէս իմացուելով, կուսակալ, կառավարական պաշտօնեայք եւ զինուորական հրամանատարք ու այլք բանտը գնացեր եւ կռուոյն առաջքն առեր են։ Կռուի պահուն բանտարկեալներէ մին սպաննուեր է փայտեայ հողմաթափի հարուածով մը։ Կռիւը սատկացած ըլլալով, անմիջապէս հանդարտեցնելու համար ոստիկան զինուորաց կողմէ արձակեալ հրացաններու գնդակներէ երկուքի՝ կուսակալ բանտարկեալներէ երկուքին թեւերը վիրաւորուած են։ Վեց զինուորներ եւս վիրաւորուած են բանտարկեալց կողմէ նետուած փայտեայ հողմաթափներէ եւ քարերէ եւ հիւանդանոց տարուեր են։ Բանտարկեալներէ ոմանք արտաքին յարաբերութիւններէ զրկուած են եւ քննութիւնք կը կատարուին կռուոյն պատճառները երեւան հանելու համար։

—Ըստ տեղեկութեանց Սոֆէի, Տէրսիմի աւազակներէն մէկ քանի անձինք՝ Երզնկայէ և ոգ Բզիի ու Բայուի կարաւաններուն վրայ յարձակեր են Գանլը Գավադ անուն տեղն և անասուններն յափշտակելով լեռը տարեր են։ Այդ տեղիս ծօտ պատող Մազկերտի Թապուր Ագային այդ դէպքն իմանալով անմիջապէս սկսեր է աւազակներն հալածել և չորս ժամ երթալէ յետոյ գտեր է աւազակներն, որք զէնքի դիմեր են և Թապուր Ագասին ալ իւր մարդերով զէնքով պատասխաներ և յաջողեր է յափշտակեալ անասուններն ետ առնուլ։ Այդ միջոցին քիւրտերէ մին վիրաւորուեր և միւսները լեռները փախեր են։

—Քարբերդի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ Զիրան Ուչպոր Ագիրէթէն Շահինօղլու Հաճի տ. զգական կառավարութեան դիմելով հնազանդութիւն յայտներ և խոստացեր է որ իրեն Աշիրէթին պատկանող անհատները յիսայսորիկ հնազանդ և բարւոք ընթացքի մը մէջ պիտի պահէ։ Քարբերդի կուսակալութիւնն եւս հրամայեր է Մալաթիոյ կառավարութեան՝ ընդունիլ անոր հնազանդութիւնը։

—Էդիրնէ Շէֆէնէի մէջ կը կարդանք թէ Բաբերդի Եէնի քէօ գիւղին մէջ երեւան ելած աւազակներն հալածելու ու ձերբակալելու համար զինուորք և ոստիկան զինուորք դրկուեր են, որք յուլիս 11ի գիշերը ժամ 4ին խոսլ գիւղի վարի կողմն այդ աւազակաց հանդիպեր են։ Զինուորաց ու ոստիկան զինուորաց և աւազակներու միջեւ ժամու մը չափ կռիւ մը տեղի ունենալով, աւազակներէ երկուքն սպաննուեր և զինուորներէ մին թեթեւապէս վիրաւորուեր է։ Աւազակներէ տասն եւս վիրաւորուեր են և չկրնալով այլ եւս զինուորաց դիմադրել՝ լեռնոտ ու քարոտ տեղերէ Դերջանի կողմը փախեր են։ Հեծեալ զինուորք այդ տեղերու դժուարանցանելի ըլլալուն պատճառաւ չեն կրցած հալածել աւազակներն։ Սպանեալ աւազակներու դիակները կառավարական պաշտօնատան առջեւ ի տես հասաբ կութեան դրուեր են յօրինակ ալաց Կռուոյ վայրին մէջ աւազակներու թողած կարասիներն ալ յանձնուած են դատարանին։

ԱՌՈՂՋ ՊՈՂՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, յուլիս 25ին Հալէպի մէջ հնտախտ 21 մահեր պատահած են, յուլիս 26ին՝ 25։ Յուլիս 16էն մինչեւ 20 Պապ գաւառակին մէջ հնտախտէ մէկ մահ պատահած է։ Յուլիս 21ին Նասիֆ գիւղին մէջ հինգ մահեր պատահած են։

Յուլիս 27ին Հալէպի մէջ հնտախտ 14 և Էսքիզի շրջակայ մէկ գիւղին մէջ տասներկու օրուան միջոցին 4 մահեր պատահեր են։

Կը յուսացուի թէ հնտախտը մէկ քանի օրէն բոլորովին անհետանայ Հալէպէն, որովհետեւ այդ քաղաքի բնակչաց թիւը հարիւր հազարի մօտ ըլլալով, պատահած մահերու թիւը չատ քիչ է։

Մէրսինի առողջապահական բժիշկն յուլիս 29 թուականաւ հեռագրած է թէ այդ կողմերն եւս առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։

Ճիտտէի մաքսատան տնօրէն Հաճի Արիֆ էֆէնտի հնտախտէ բռնուելով մեռեր է նոյն քաղաքին մէջ։

* * *

Ըստ վերջին լրոց, հնտախտը ատատկացեր է ի Ճիտտէ, ուխտաւորաց բազմաթիւ հավաքման պատճառաւ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

Կը յիշուի թէ ի Գուսդ-գաբու, Նը ջանճրի բաղնիքին հնոցպան Դաւիթ և որդին Պապիկ՝ անցեալ տարի հնգական տարւոյ բերդարգելութեան վճիռ ստացած էին։ Դատապարտելոց փոխանորդ փաստաբան Սիմոնեան Խնդիր էֆ. սոյն վճիռը ներկայացուցեր էր Վճռաբեկ ատենին, որ բեկած եր զայն, վերստին յղելով եղեռնագատ ատենին ի քննութիւն

Ցիշեալ գատաւորնը շաբաթ օրը դռնփակ նստի մէջ զբաղեցաւ հնոցպան Դաւիթի և որդւոյն Պապիկի գատով և լսելով Խնդիր էֆէնտիի առարկութիւններն, օրինաց առջեւ անպատասխանատու հռչակեց զԴաւիթ եւ իւր որդին Պապիկ, որք հետեւաբար բանտէն արձակուեցան։

ԱՆՑԱԳԻՐ

Ներքին գործոց Նախարարութիւնը նկատելով որ կանոնաւոր անցագիր չունենցող օսմանեան հպատակներ երբ օտար երկիրներ երթան գժուարութեանց կը հանդիպին, ազարքոսական հրամանաւ ծանուցած է ամեն կողմ ազգարարել ժողովրդեան որ երբ օտար երկիրներ երթան ցամաքի ու ծովու ճամբով, կանոնաւոր անցագիր ստանան, զի հակառակ պարագային մէջ գժուարութեանց պիտի հանդիպին։

ԱՑՍ ԴԻՆԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ

Այս գիշեր, ժամ 3½ին միջոցներն հրդեհ ծագեցաւ ի Բանկալթի, ձէտիարիէ թաղին ծայրի Նալպանտ փողոցն, յոյնի մը տունէ։ Հովին սատկութիւնը, ջուրին նուազութիւնը և տուներուն խիտ առ խիտ ու փայտաշէն ըլլալը նպաստեցին աւերիչ տարրին ծաւալման, այնպէս որ երկու ժամուան մէջ քսան եւ ութ տուն ու երկու խանութ այրեցան։ Թաղապետական Զ. չրջանակի տնօրէն Մաճիտ պէյ, որուն տունը արկածի վայրին չատ մօտ կը գտնուէր, անմիջական օգնութիւններ կազմակերպեց մինչեւ որ հասան Զէյթունի փաշայի չրհանակրաց վաշտը ու հեռաւոր թաղերու անկանոն չրհանակրաց խումբերը։ Ժամ 5½-6ին միջոցները մեծ աշխատութեամբ հաղիւ կարելի եղաւ կասեցնել հրդեհին ընթացքը, որ կ'սպառնար մոխիր դարձուցանել բա կալթիի այդ մասը։ Բաց ի հրկիզեալներէն, բաւական վնասուած են նաեւ հրդեհին մօտ գտնուող չատ մը տուներ, և ոմանք ալ՝ կահկարասի փախչելու աճապարանքին մէջ կիսովին այրուած մը ոչ նուազ աննախանձելի կացութեան մէջ կը գտնուէին այս առաւօտ։

Հրկիզեալ չէնքերէն յոյժ սակաւիկ մասն մը միայն ապահովագրեալ էր։

ՄԻՈՑՈՒՄՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵՑ

Պ. Բրէոլ կայսերական կառավարութենէ խնդրեց անցեալ շաբթու, Սուէէրէ ու Միջերկրական ընկերութեան հաշոյն, եւրոպական և ասիական երկաթուղիները ծովուն տակէն փապուղիով մը միաւորելու մենաշնորհը։

Պ. Բրէոլի կամուրջը կը բաղկանայ վիմակոյտերէ որոց վրայ խողովակ մը դրուած է։ Կառախումբը այս խողովակին մէջէն պիտի անցնի։ Կամուրջին երկու կողմը թիւնել պիտի ըլլայ և պիտի ձգուի Սկիւտարէն մինչ Սարայ-Պուրնուլի և Եէնի-Քուլէի միջեւ որոշուած կէտ մը։

Պ. Բրէոլ հնարիչի հրամանագիր մը ստացած է այս գիւտին համար ի Ֆրանսա 1889ին և ի Թուրքիա 1890ին։

Ցեղական լրագիր մը ըսած էր թէ պայմանագիրն ալ ներկայացուած է Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան։

Ըստ մեր ստոյգ տեղեկութեանց, Պ. Բրէոլ խնդրագիր և յատակաձեւ միայն ներկայացուցած է յիշեալ Նախարարութեան։

Ցիշենք նաեւ թէ ասկից առաջ Պ. Կուրիէ, որ այժմ Ռուսական Սենեկի օգնական քարտուղար է, երկաթուղեաց միացման համար Սկիւտարի և Սարայ-Պուրնուլի միջեւ կախուած կամուրջի մը մենաշնորհը խնդրեր էր և նորա առաջարկին քննութիւնը յանձնուեր էր բարձրագոյն յանձնաժողովին որ կը գումարուի ի կայս. Պալատ։

ՊՈԼՍՈՅ ԲՈՐԱՔՈՒՆԵՐ

Ցեղական լրագրէ մը առնլով ըսեր էինք թէ ճարտարապետ Զինկրիա մի

քանի օր առաջ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մատուցեր է Պոլսոյ քարափանց ընկերութեան կանոնագրութիւնը։

Մեր նորագոյն տեղեկութեանց համեմատ, Պ. Զինկրիա, ընկերակցութեամբ Հաճիպիար էֆէնտիի, շաբաթ օրը ներկայացուցեր է յիշեալ կանոնագրութիւնը։

——

ՍԱՄՍՈՆ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Կը յիշուի թէ, երբ վերջին անգամ մը ստացած մանաւոր լուրերը կը հաղորդէին վերոյիշեալ երկաթուղւոյ մասին, կ'ըսէինք թէ ինչ ինչ դժուարութիւններ ծագեր էին ընդ մէջ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան և Պառոն Մագաբի, որ արտօնատէրն է այդ երկաթուղւոյն։

Արդ, կ'իմանանք թէ՝ յետ բանակցութեանց՝ այդ դժուարութիւնք հարթուեր են։ Բայց համամիտ չենք տեղական լրագրոյն մը որ կը կարծէ թէ այս եօթնեկի մէջ պայմանագիրն ստորագրուի, վասն զի Ա. Պառոն Մագաբ տակաւին չէ յանձներ աւանդի գումարն, և բնականապէս մենաշնորհի ֆէրմանն ալ չէ ստացեր։ Բ Բաբիզի մէջ կազմեալ դրամատարց խումբը Կ. Պոլիս ուղարկած է Լըշա և Վերպլա ճարտարապետները նախնական քննութիւնները մեծաւ ուշադրութեամբ կատարելու պաշտօնով։ Արդ, այս քննութիւնք նոր սկսան և մի քանի օրէն չէ կարելի աւարտել զայնս։

Ինչպէս կը տեսնուի, պայմանագրին ստորագրումը ներկայ շաբթուս մէջ չի կրնար տեղի ունենալ։

——

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ ՁԻՐԱԿՈՑԻ

Զիրակօլի արուեստահանդէսին մէջ Թուրքիոյ մասնակցութիւնը կազմելու համար հատուկ մասնաժողովն անցեալ շաբաթ օր գումարեցաւ Առեւտրական Սենեակը։

Ցետ վիճաբանութեանց, էլիա Սուհամի և ընկերութեան մատուցած առաջարկին նկատմամբ եզրակացութիւններ պարունակող տեղեկագիր մը պատրաստեց մատուցանելու համար առ որ անկ է։

——

ՊՈԼՍՈՅ ՁՈՒՐԵՐԸ

Պոլսոյ ջուրերու ընկերութեան բաժնետերց անցեալներն ի Բարիզ տեղի ունեցած ժողովոյն ներկայացուած հաշիւն կ'իմանանք թէ հաստատութեան նախնական ծախսերը 18 637 122 Ֆրանքի հասեր են մինչև անցեալ դեկտեմբեր ամսոյ վերջը, այսինքն նախընթաց տարուան ծախսէն 200 490 Ֆր. աւելի։

Արդէն դրուած խողովակներու վրայ 10 180 մեդր երկայնութեամբ խողովակ աւելցաւ ի Պոլիս և 7 768 մեդր ի Բերա, Ղալաթիա և շրջակայքերը։ Նոր բացուած ճիւղերը 1 568ի կը հասնին, որոց 355ը բաժանորդաց կողմէ գնուեցան, և 1 154 նոր բաժանորդներ գրուեցան։

Բաժանորդաց թիւը 8 078 էր ի 31 անցեալ դեկտեմբերի, այսինքն նախորդ տարուան գումարին վրայ 1055 բաժանորդ աւելցեր է։

Ձեռնարկութեան հասոյթը որ 551 834 Ֆր. էր 1889ին, 618 676 Ֆրանքի հասաւ յաջորդ տարին։

Բաժանորդագրութեան գումարն է 379 702 Ֆր.

Ցուսկ ուրեմն ընկերութեան կը մնայ 264 950 Ֆր. զուտ հասոյթ որմէ իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի 6 Ֆր. տրուելէն յետոյ պահեստի կը մնայ 24 959 Ֆր.

Պ. Նախագահն ըսաւ յետոյ թէ անցեալ տարւոյ հասոյթը նախորդ տարւոյ հասոյթէն 2 Ֆր. աւելի էր և յարեց թէ ռոգման պայմանագիրը նպաստաւոր է ընկերութեան։

Նկատի վարիչներէն Սըր Ր. Պլընթ, կոմս Ըէյ և կոմս տ'Օսնվիլ վերստին ընտրուեցան, նոյնպէս և պատուիրակք՝ Պարոն Վիքթոր Ըէյ և Պ. Ա. Ժէրար։

——

ԺԱՄԱՆՄՈՒՆՔ ԵՒ ՄԵԿՆՄՈՒՆՔ

Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Սըր Էտկար Վինսնդ, և օսմ. ծխախոտի բէժիի ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆրանք Օպուանօ, շաբաթ իրիկուն մայրաքաղաքս դարձան արեւելեան կառախմբով։

—Կայս. կալուածոց դեր-տնօրէն Ֆէրիտ պէյ, Կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան առաջին ճարտարագէտ գնդապետ Արիֆ պէյ, և նոյն նախարարութեան ճարտարագէտ Ռիֆաթ էֆէնտի, որք պաշտօնով Միհլաճ (Գրուսա) ղրկուած էին, նախընթաց օր մայրաքաղաք դարձան։

—Անգլիական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ֆան, որ ի բացակայութեան Սըր Ռ. Հուսյդի, դեսպանատան գործերը վարած էր, երէկ իրիկուն Անգլիա ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախմբով։

—Ամ. Կայս. Պանքայի տնօրէն Պ. Լա Ֆիւանդ իւր կնոջ ու աղջկան հետ երէկ Մարսիլիա ուղեւորեցաւ, ուրկից Զուիցերիա պիտի երթայ ուր տասնեհինգ օրի չափ մնալէ յետոյ Փարիզ պիտի ուղղուի։ Պ. Լա Ֆիւանթի բացակայութիւնն երկու ամիս պիտի տեւէ։

——

ՁՐԱՄԲԱՐՔ

Պելկրատի ջրամբարներու յանձնաժողովն իր տեղեկագիրը ներկայացուց Պետական Խորհրդին։ Այս ջրամբարներու նորոգման համար առաջարկուած միջոցք 600 000 դրուշ ծախս պիտի պատճառեն, որ 800 000 ի պիտի հասնի, եթէ ամենէն մեծ ընդունարանն ընդարձակեն և այլ կարգ մը չինութիւններ որոշեն։

—Գատրքէոյի և Սկիւտարի շրջակայ ջրամբարներու ծախքերը պիտի հասնին 100 000 դրուշի։

——

ԼՈՒՑԿԻԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Հանրօգուտ չինութեանց նախարարութիւնը վաւերացուցեր է Սրիրաքի Ասանի էֆէնտիի կողմէ կազմուած ընկերութեան կանոնագիրն ի մասին հաստատման և շահագործման լուցկիի գործարանի մը, որուն արտօնութիւնը շնորհուած է կայս. կառավարութենէն։

——

ԾՈՎԱՅԻՆ ՍՊԱՅԱԿՈՑ

Վաթսունեւվեց ծովային սպայք ընդ որս նաւարանի հրամանատարի օգնական դեր-ծովակալ Մէհմէտ փաշա և Էրէյլիի հանքերուն տնօրէն դեր ծովակալ Հասան փաշա ծովային սպայակոյսը փոխադրուեցան։ Բոլոր այս սպայք իրենց բազկին վերայ պիտի կրեն որոշիչ Նշան մը։

——

ՓՈՂՈՑԻ

Պէպէքի բնակիչք խնդրագիր մը մատուցեր են Բ. Դրան եւ յայտարարելով որ իրենց գիւղին մէջ վերջերս փողացաւ երեւան ելած է, թէ տասը օրուան մէջ չորս տղաքներ զոհ գնացած են այդ հիւանդութեան եւ թէ յոյն մեռեալներու երեսներն բաց տարուիլը կը դիւրացնէ տարափոխիկ հիւանդութեանց տարածումը, խնդրեր են որ կայս. կառավարութիւնն այս մասին հարկ եղածն ի գործ դնէ։ Հաւանաբար կիմանայ թէ կայս. կառավարութիւնն անմիջապէս հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է առ այդ զարժանն տնօրինելու համար։

——

ՆՈՐ ԾՐԱԳՐԵՐ

Նասրուլլահ Անթաքի էֆէնտի մենաշնորհ խնդրած է Սուրիոյ նահանգին մէջ Պալպէքի և Շիթուրէի միջեւ կառքեր բանեցնելու համար ընկերութիւն մը կազմելու։

Մէկ քանի անձինք ևս մենաշնորհ խնդրած են Պրուսայի Էսրէմիտ գաւառակին Ագչայ նաւահանգստին մէջ փոխադրութեանց դիւրութեան համար նաւամատոյց մը շինելու և ուղևորներէ ու ապրանքներէ անցագին մը առնելու համար։

Ուրիշ մէկ քանի անձեր ալ մենաշնորհ խնդրած են Պարթրնի ծովախորշին բերանը մաքրելով, նաւերու մուտքն ու ելքը դիւրացնելու համար։

Առեւտրական նախարարութիւնն բանակցութիւններ կը կատարէ այն մենաշնորհին համար, զոր երկու անձինք խնդրած են Պէրութի Սուր գաւառակին մէջեղեղն հոսող Էլյիթանի գետին այլ և այլ տեղերը ջրանցքներ շինելով Սուրի և Սայտայի արտերը ոռոգելու համար։

——

Կիրակի առաւօտ, դեսպանատան կառք մը Գարաքէօյէն անցած պահուն, հինգ-վեց տարեկան տղայ մը կոխոտեցաւ։ տղան վտանգաւոր կերպիւ վիրաւորուեցաւ։ Կառավարը, տղան եւ մայրը Ազիզկէ ոստիկանատունը տարուեցան։

—Կայսրերու վարժարանը պիտի բացուի յառաջիկայ սեպտեմբեր 1ին։ Ուսուցիչք և այլ պաշտօնեայք արդէն կարգուած են։

—Երկաթուղւոյ մեքենավար Ֆրէսոտիկէր Ադրիանուպոլիս գնացած էր դէմ առնէմ բերուելու այն մարդուն հետ, որ Ա. թանասի աւազակախումբին հետ մասնակցութիւն ունենալու կասկածանօք ձերբակալուած էր։ Պ. Ֆրէսոտիկէր յայտարարեր է թէ չը ճանչնար այդ մարդը։

—Նախընթաց գիշեր ի Բերա թէպէ Պաչրի թաղապետական պարտիզին մօտ գտնուած լումայատիպ մը խանութը գողեր մտնելով 160 ոսկւոյ չափ գումար մը գողցան։

—Բուսանիոյ պատերազմական նաւը Մէրլէ, որ մի քանի օրէ ի վեր Պոլսոյ նաւահանգիստը կը գտնուէր, կը մեկնի այսօր Միկերիական ծով երթալու համար։

—Պանտրմա-Գոնիայի երկաթուղւոյ արտօնատէր Պ. Նակէմպաքէրս վաղը մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ 9 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զարն եւ Զարուհին շաբաթ օր Վիլմնոթրանտ դարձան։ Կայսրը Ֆինն եւ ռուս զօրաց հանդէս կատարել տուաւ։ Գահաժառանգ մեծ դուքսն Օրէնպուրկ կասաւ։ Գրաքնութիւնն արգիլեց Ազէնի լրագրոյն վաճառումը։—Սերպիոյ թագաւորն ընդունեց Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի դեսպաններն և այլեւայլ պատուիրակութիւններ։ Զարը, Փեթերհովի պալատն ընդունեց խնամապետ Պ. Ռիսթիչ եւ վարչապետ Պ. Փաշիչ։ Թագաւորը, մեծ դուքսերն և նախարարները ներկայ գտնուեցան հացկերոյթին։ Պատանի Թագաւորը Թաքովայի պատուանշանին առաջին աստիճանը նուիրեց զօրավար Ռիսթէր և Զրէվէնի։ Թագաւորը կիրակի իրիկուն մեկնեցաւ դէպ ի Վիեննա։ Կայսրն եւ Կայսրուհին օգոստոս 19ին Քոբէնհակ պիտի երթան։

—Պաշտօնական ակմբոց մէջ չը հաստատուիր այն զրոյց թէ ցորենները արտածումը պիտի արգիլուի։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաշտօնապէս կը հերքուին Կայսեր վատառողջութեան վայ լսած զրոյցները։ Նոյնպէս անհիմն է այն լուրը թէ հեռագրատան պաշտօնեայ մը ղրկուեր է ի Ֆէլիքսթաուն ծածկագրով թղթակցելու համար գերմանական դեսպանատան հետ։

—Կայսրն Հոհենցոլլըրն մարտանաւով Քիլ հասաւ։

—Բայրութակի համար Թիւրքիի մէջ տեղի ունեցած համեմատական ընտրութեան մէջ, ազատական ընտրելին ընտրուեցաւ։ պահպանողականք աթոռ մը կը կորսնցուցեն, զոր ցայսմաւր պահած էին միշտ։

ԱՒՍՏՐԵՒՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրեւնգարական առեւտրական դաշնագրին պատուիրակները գումարեցան արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ։ Նոյն Ֆոյսէ Քրեսէի ըսածին նայելով, այս դաշնագրին բանակցութիւնք ընդհատուեր են։ Վերջնական նիստ մը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբթու։

—1891ի երկրորդ եռամսեային մէջ Հունգարիոյ պետութեան անդուտ հասոյթներն 5 374 313 Ֆիորին աւելի են 1890էն։ ուրեմն 3 785 049 Ֆիորին աւելի տարբերութիւն կայ։

—Հունգարիոյ երեսփ. ժողովոյ մէջ երրորդ ընթերցմամբ ընդունուեցաւ վարչութեան բարեփոխման օրինագիծը։

ՋԱՆԱՋԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պերլինէն կը ծանուցանեն առ Սթեֆանի գործակալութիւնն ի Հռոմ, թէ Զուիցերիոյ, Աւստրիոյ և Գերմանիոյ միջև առեւտրական դաշնագրի բանակցութեանց յետաձգման պատճառաւ, Պերլինի դահլիճն առաջարկեր է Հռոմի եւ Վիեննայի դահլիճներուն որ այս երեք պետութեանց միջեւ բանակցութիւններն անմիջապէս սկսին ի Միւնխեն։

—Պեռնէն կը հաղորդեն նոյն գործակալութեան թէ Զուիցերիոյ դաշնակցային խորհուրդը տեղեկացած է թէ իտալեւզուիցերական առեւտրական դաշնագրին բանակցութիւնք պիտի սկսին՝ Իտալիոյ, Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ բանակցութիւններէն անմիջապէս ետքը։

—Ի Լոնտոն կը հաստատեն թէ Ֆրանսական նաւատորմին սպայք, իրենց Փորթսմաութ այցելութեան առթիւ, պիտի այցելեն նաեւ ի Լոնտոն։ Լորտ քաղաքապետը մեծ ընդունելութիւն պիտի ընէ ի պատիւ անոնց՝ քաղաքային պաշտօնարանին մէջ։

—Սերպիոյ կրթական նախարար Պ. Նիքոլիչ երէկ Վիեննա մեկնեցաւ, միանալու համար Ալեքսանդր թագաւորին եւ ընկերանալու նմա ի Փարիզ։

—Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահ Պ. Քասնօ ընդունեց Տանիմարքայի Փղի պատուանշանին մանեակը։

—Լորտ Սալզպըրի Տիէր (ի Ֆրանսա) հասաւ, ուր բաւական ատեն պիտի մնայ։

—Փարիզի չինական դեսպանատունը նուազ երգիչներ լուրեր ընդունեց վերջին չափութեանց մասին։

—Պ. Քասնօ պատուոյ Լէգէոնի մեծ ժապաւէնը նուիրեց Բրիսթիան իշխանին Դանիոյ։

—Համաձայնութիւն մը գոյանալով Միլանի հեղինակաց ընկերութեան և Փարիզի միջազգային ընկերութեան քարտուղարին միջև, որոշուեցաւ թէ Միլան լինի կեդրոնավայրն 1892ի գրական համաժողովին։

—Լ-ֆէնոս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ նաթալի թագուհին աշնան Փարիզ պիտի երթայ ժամանակ մը մնալու։

—Հոհենցոլլերն զրոսնաւն, ուր կը գտնուի Վիլհէլմ Կայսր, երէկ իրիկուն Սթավանկէր հասաւ։

—Սերկէյ մեծ դուքսը պատուոյ լեգէոնի մեծ ժապաւէնն ստացաւ։

—Հոմոլուշէնէ Քոբէնհաբէնէ կը հաստատէ թէ գերմանական Իլլէ և Վուլֆ թղթանոթակիրք պիտի մասնակցին Նաւային ցոյցին ի Զինաստան։

ԱՇԽԱՐՀԱՅՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ 10 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սրբոյն Ալեքսանդր թագաւորն երէկ Փեթերսպուրկէն Վիեննա մեկնեցաւ խնամապետ Պ. Ռիսթիչի, վարչապետ Պ. Փաշիչի և իր հետեւորդաց հետ։ Մինչև կայարան իրեն ընկերացան Կայսրն եւ մեծ դուքսերը։ Պ. Ռիսթիչ ընդունեց Ալեքսանդր Նեվսքիի եւ Պ. Փաշիչ՝ սպիտակ արծուի պատուանշանը։ Զօրավար Զերնաեէվ ընդունեց Թաքովայի ադամանդազարդ պատուանշանը։

—Ուրբաթէն չաբաթ լուսնալու գիշերը երկու կառախմբեր իրարու բախեցան մերձ ի Տավիշթատ (Ֆինլանտա)։ Կառախումբին մին գրաւուած էր զինուորներէ։ այս կառախմբին երեք վագոնները խորտակեցան։ 48 զինուորներ առաւել կամ նուազ ծանր կերպիւ վիրաւորեցան։ երկու մեռեալ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թան լրագիրն, զեկոյցով մը որ ներշնչուած կը կարծուի, կը քննադատէ ռուսական ցոյցերուն շափազանցութիւնները, մանաւանդ Փարիզի քաղաքային խորհրդոյն առ ծովակալ մերկէ հանդիսաւորը ընդունելութիւն ընելու դիտաւորութիւնն։ Եռանգեան այս չափազանցութիւն, կ'ըսէ Թան, կրնայ տարացնել Քրոնշթատի արդիւնքներն և վնասել Ֆրանսայի շահուց։

—Ալեքսիս մեծ դուքսն որ երէկ առաւօտ հիւսիսի կայարանը կը սպասուէր Ռուսիոյ դեսպանատան պաշտօնէից եւ հազարաւոր անձանց կողմէ, չեկաւ։ այս յապաղման պատճառներն յայտնի չեն։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աթէնքէն կը հեռագրուին թէ աբքայական հրամանագիր մը տասնմէկօրեայ քառնթինայի կ'ենթարկէ ի Տէլօս այն նաւերն որք օգոստոս 3էն ի վեր մեկնած են Կարմիր ծովէն և իրենց քարանթինան չեն աւարտած յեգիպտոս։

—Գերմանիոյ կայսրուհին Քիլ հասաւ։ Ն. Վեհափառութիւն անմիջապէս կայսեր քով գնաց ի Հոհենցոլլըրն։

ՄԱՔՈՒԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՔ

Նոր Տայլի Այնէյնայնէ Զայտունկ կառավարական թերթը Զուիցերիոյ առեւտրական դաշնագրի խնդրոյն վայ խօսելով կը հերքէ այն գաղափար թէ Գերմանիա կը խորհի մաքսային դաշնակցութեամբ մը մեկուսացուելի զծրանսա։ Գերմանիա աւելի կը բաղձայ կեդրոնական Եւրոպիոյ ամէն տէրութեանց հետ դաշնագրերու և մաքսային սակագներու կնքման քան այլ Տէրութեանց մեկուսացման։ Գերմանիոյ միտքէն հեռի է զծրանսա առեւտրականապէս չկոչացնելու գաղափարն, և ցաւալի է միայն որ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ տնտեսական մերձեցում մը՝ առեւտրական դաշնագրով մը՝ անյաջողելի արգելքներու կը բախի։

ԴՐԱՄԱՏԱՊԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱՅԻ ՓՈՒՐԱՐ

Ղալաթիա 30 Յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ	
3 տոկոս Լոնդոնի վրայ	108 3/4
3 » Բաղդիդի »	23 27 1/2
Օսմանեան Քանուքներ	
Ներկայ հրեկոյ գոյ. (մէջտեղ. Ի. Բ.)	20 04
Յետոյ մէջ	— —
Ընտրեալ բաղդուեցու	20 02 1/2
Հին տիպի	20 02
Թոհվիլաթք Օսմանիէ հրեկ հրեկոյ	— —
» » Ցամ Յէն	77 35
ԸՆԹԱՑՔ ՕՏԱՐԵՐԿՐԱՅԻՆ	
Փոխառութիւն A· Սերի	42 1/8
» B »	23
» C »	20 02
ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԳՐԱՄԱՏԱ	
Ընդհանուր գիներ, տարեկան	4 35
Գրեան գիներ	8 28
Նոր տոմս Գիտ.	5 28
Ցոս. Շամսի և վերջերը	4 26
Լեմեր	15 04
Բարամատեր	377 1/2
Բանկնոտներ երկարաժամ	67 1/2
Բանկնոտներ Լանգոնի	140
ԸՆԹԱՑՔ ՊՐԱՄԱՅ	
Դրամեան տոկոս	100
20 Ֆրանքանոց »	87 2
Անգլիական »	109 30
Մարք (գերմանական տոկոս)	106 20
Ֆլորինոս »	89 10
Գրեմիոց »	51 10
Ռուպի ֆիզիոգրամ »	8 68
Ռեալ տոկոսի (տարբ.) »	108 2
Չիլինոց »	102
Մեթալիք »	101
Թուսֆիկ »	17
Տոկոս Ղալաթիոյ Պանկարոնի »	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՓՈՒՐԱՐ

Բարիզ, 10 Օգոստոս — 3 — 15

Ֆրանսական ֆրանք 3 %	95 20
» » 4 1/2 %	105 30
Օսմանեան քանուքներ Սերի դ.	18 37
Օսմանեան հրեկոյ տոկոսի	67 75
» » Սերի բաժնեթուղթ	350
Պանք Օթոման	555
Սուէզեան ժնեթուղթ	— —
Արտասահմանի Լեմեր	811 25
Ռուսական Լեմեր 5 %	90 07
Իտալիական 5 % (1884)	410
Հիսպանական Սերի դ. (1890)	421 25
Գրեկական միջազգ.	486 56
Գրեկական ազգային	733
Ամ. Մաքս. ազատ.	448 75
Ռիո Թինթո	547 50
Ռէալ խիսոս	632 50
Օսմանիէ (Օսմանեան քանուքներ)	362 50
Ֆրանսական վրայ	25 26
Լոնդոն, 10 Օգոստոս, ժամ 5 վայր. 30	
Միջազգ. »	96 1/16
» » Գ.	18 5/16
» » Ա.	42 1/8
» » Բ.	23
» » Գ.	18 5/16
Լիսաբոնեան 1877	— —
Ռուսական Օթոման	12 1/8
Հունգարական միջազգ. (Խնդիրք)	95 13/16
» » (Ջրմիլէթ) 1890...	91
Ռիո Թինթո	21 5/8
Հիսպանիոյ (փոխառ. Բարիզ)	102 1/2
Հունական 5 %	— —
Թուրքական »	64
Գրուսական 1890	96 3/8
Ամերիկի երկաթուղի	22
Գաղաղական երկաթուղի	16 1/2
Գաղաղական խարդի վրայ	23 450
Վիեննա, 10 Օգոստոս, ժամ — վայր.	
Ավստրական երկաթուղի	33 10
» Բեմի բաժնեթուղթ	162
Ավստրական Լոնդոնի վրայ	118 35
» Փարիզի »	46 72
Պերլին, 10 Օգոստոս, ժամ — վայր.	
Կոփենհակենի Լոնդոնի վրայ	20 31
» Փարիզի »	80 20
Բանկ Թրանզիտ	212 50
Օսմանեան երկաթուղի	66
Օսմանեան քանուքներ Սերի դ.	18 10

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(Թիֆլիզի լրագրէն քաղուած)

Ագամեանի մահուան քառասնեւրորդ օրվայ առիթով, կիրակի օր, յուլիսի 14ին, Թիֆլիզի Վանքի մայր եկեղեցւոյն մէջ, հայ դերասանական խմբի նախաձեռնութեամբ հոգեհան դիւան կատարվեց։

—Վաղարշապատի մեր թղթակիցը հաղորդում է մեզ, ի միջի այլոց, հետեւեալ կաբեւոր լուրը։ «Երեւանի թեմի նախկին փոխանորդ Սուքիաս սրբազանը էջմիածին վերադառնալուց իր ազգական Մակար Տէր-Սարգսեանի համար, որը ուսուցիչ է վարելագրութեան եւ գծագրութեան, կամենում է ձեռք բերել Վաղարշապատում, որ կայուածք է Ս. Էջմիածնի, այդի, կամ հող այդի անելու համար։ Վաղարշապատում մի քանի հարիւր գիւղական ընտանիքներ կան, որոնք մի ափ հող չունեն վարելու համար, սակայն տալիս են ծրահարկ։ Ցիշեալ սրբազանի ինդիրքով սինոդը, հիմնվելով իր լսածի վրա, թէ պարոն Տէր-Սարգսեան մտադիր է բնակութիւն հաստատել Վաղարշապատում, օրագրութեամբ որոշում է տալ նրան 3 իալման այգեհատի, պատճառաբանելով թէ Պ. ուսուցիչը դաղնդաբար մարդ է եւ իր տաղանդներով ժամանակին կարող է պիտանացու լինել էջմիածնին էլ։ Ա.դպէս Պ. Մակար Տէր Սարգսեան, որ ոչ հարկատու է էջմիածնին, ոչ հողագործ է, ոչ էլ էջմիածնի ծառայող կամ Վաղարշապատի բնակիչ, իրօք ստանում է ոչ թէ 3, այլ 10 իալաւարաչափ հող։ Նա դեռ ամենեին միտք չունի տեղափոխվել էջմիածին եւ այդի անկել։ Բայց նա իրաւունք ունի այսօր եւ եթէ իր այդ հողը իբրեւ «սեփականութիւն» ծախել չատ տուզին։ Լսելի ասում են թէ հաները չեն գնահատում իրանց տղանդներին։ Գրանից էլ աւելի գընահատել կը լինի՞»։

—Մեր ընթերցողներին արդէն յայտնի է, որ ռուս հռչակաւոր բանաստեղծ Միքայել Լերմոնտովի մահուան 50ամեայ տարեդարձի առիթով, յուլիսի 15ին կատարվել են Թիֆլիսում հոգեհանդիսաներ։ Նմանապէս պէտք է յիշենք, որ բանաստեղծի մահվան 50ամեայ տարեդարձի առիթով տեղական Նոլէյ Ապոլէոնէի և Թիֆլիսի Լիտերատուրական ընկերութիւնը, նմանապէս և «Մուրճ» ամսագիրն ու «Տարազ» շաբաթաթերթը՝ նուիրել են ընդարձակ յօդուածներ հանդուցեալ հանճարաւոր գրողի յիշատակին։ Ռուս Նոլէյ Ապոլէոնէի լրագիրը, իր առաջնորդողում, ցաւ է արտայայտում, որ ամառվայ շրջերի, հետեւաբար ինտելիգէնտ հասարակութեան քաղաքից բացակայ լինելու պատճառով՝ անկարելի է արժանաւորապէս տօնվել հանդուցեալ բանաստեղծի յիշատակը։

—Դուշէթից մեզ գրում են։ «Բանի մի օր առաջ Մուխրան գիւղում երկու հայեր մի ինչին բանի համար սկսում են վիճել՝ իրար մէջ եւ շուտով վէճը հասնում է կռիւ։ Կռուողներից մէկը հանում է խանչալը եւ սարսափելի վէրք է հասցնում իր հակառակորդի վզին։ Վիրաւորվածն անմիջապէս ընկնում է։ ասում են վէրքը մահացու է։ Ահասարակ վիրին տարբերս մեզանում սպանութիւնները սկսել են յաճախ կրկնվել։»

—Կոլօբից մեզ գրում են հետեւեալը։ «Ինչպէս յայտնի է, աշխարհահռչակ ռուս երաժիշտ Ռուբինշտէյն այս ամառ կոլօբում է անցկացնում։ Ասում են որ նա կոլօբը աւելի է հաւանել քան Բորժոմը։ Սակայն նա առանձնացած կեանք է վարում, ոչ մի տեղ չէ երեւում և ոչ ոք նրան կոլօբում զրօսնելիս չէ տեսնում։ Պատմում են որ Ռուբինշտէյն չատ կանոնաւոր և նոյն իսկ միակերպ կեանք է վարում։ Նա որոշ ժամանակներին թէյ է խմում եւ ճաշում, ճաշից յետոյ փոքր ինչ քնում է, երեկոյեան մի ժամ չափ թուղթ է խաղում իր ծանօթների հետ, այն էլ չատ չնչին գումարի վրա, եւ այնուհետեւ չատ վաղ անկողին է մտնում։ Ոչ ոք նրան չէ լսել պիանօ ածելիս։ Նա փակում է իր առանձնացած բնակարանում եւ այդտեղ ածում կամ հեղինակում է։»

—Օդէսայից մեզ գրում են։ «Նորերս տեղի ունեցան մի քանի հարիւր ծրէական միդասեան ուսումնարանի հարցաքննութիւնները։ Այդ հարցաքննութիւններից երեւաց, որ աշակերտները գրեթէ ոչինչ առաջադիմութիւն չեն արել անցած ուսումնական տարվայ ընթացքում։ Առ հասարակ ուսումնարանի կազմակերպութիւնը չատ անենախանձելի է։ պակաս են ոյժեր, պակաս են և նիւթական միջոցներ։ Թէեւ Օդէսայում չատ հարեր չը կան բայց կան բաւական հարուստ ընտանիքներ։ Առ հասարակ պատիւ չէ բերում Օդէսայի հայ հասարակութեան, որ նա չէ կարող մի հատ ծրէական միդասեան ուսումնարան օրինաւոր կերպով պահպանել, մի ուսումնարան, որը այսուհետի չքաւոր հայ մանուկների միակ կրթարանը պիտի լինի։»

Հինդշաբթի, յուլիսի 11, քաղաքային խորհրդի դահլիճում կայացաւ հայոց թատրոնի ապահովութեան համար նիրպատ ուսուցիչների ընդհանուր ժողովը, որ նախորդ ժողովի շարունակութիւնն էր։ Ժողովին ներկայ էին 38 հոգի։ Պէտք է ասած, որ այդ ժողովը չափից դուրս ձգձգուեց եւ չատ ատելի ու ապարդիւն ինդիրներ չոչափուեցան, որոնք ի զուր տեղը ժամանակ խլեցին։ Ժողովը բացուեց ժամը մօտաւորապէս 9ին և փակվեցաւ կէս գիշերից ոչ ժամը մօտաւորապէս 2ին։ Այդ 5 երկար ժամերի ընթացքում գլխաւորապէս այն մասին էին վիճում, թէ թատրոնը անտրրպրէնօրա՞վ պէտք է կառավարուի թէ մասնաժողով։ բանն այնտեղը հասաւ, որ ընդանուր ժողովի Պ. Նախագահը ակամայ բացատրել ժողովին, թէ ինչ է նշանակում «յանձնաժողով» բառը և «յանձնաժողովն» որն բանիս ամբարեն բաժանուում է։ Ի վերջոյ միայն ձայն վճռուեց՝ ինչպէս դերասանական խումբ կազմակերպելու գործը, նոյնպէս եւ թատրոնի բոլոր գործերը ընդանուր ժողովի անդամների ընտրեցան հետեւեալ անձերը։ իշխ. Ամատունի—33 ձայնով, Պ. Ա. Թարխանեան—30 ձ., Պ. Ե. Յովհաննիսեան—28 ձ., Իշխանուհի Բեթաբէկեան—20 ձ., պ. Տէր-Նիկողոսեան—24 ձ., եւ երկու կանդիտատներ։ Սկզբնն սկսուելու է ոչ աւել հոկտեմբերի 1 ից և վերջանալու է Մեծ պասին։ Շաբաթն ամենաքիչը 4 ներկայացում պէտք է տուլի։ թատրոնական մասնաժողովի գործավարութեան իրաւունքը սահմանափակուում է 2,500 ռ. կանխիկ դրամով։ Իբր դպրոնութեան մասին մասնաժողովը սեղանի վերջը հաշիւ է ներկայացնելու նուիրատուների ընդհանուր ժողովին։

ՍՊՈՒԴԻ ՄՕՌԻՒ ՁԵՆՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նբլաբզ Կ· Պոլիս, 3 դեկտ· 1888

Պարոնայք Սպոդ և Պուռն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համենայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկայ որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցայ մէջ, կը յայտնաբերեմ որ ձէր Մորիւ ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաբեմուելով, և մարուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս անհրաժեշտ գիտութիւնն ի վարուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այս յաղող պատրաստութեան մէջ։

Տ՝· Ս· Ս· ՄԱՎՐՈՅԼԷՆ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ.Հ· Նուիթանի

ԵԼԱՆ

ԹԱՂՅԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՒ ՇԵՀԱՆԷ

Թաղինէի Թասսաւ Շեհանէ իչուն ալրնաճաղ սօղանին գարարը գաթիսի աղբիւրի ծօսը բուսմինն պիրինճի բէնչշենպիհ կիւնի վիրիկեճկինանէն թալիպ օրանլարին եէվը մեգիւրտ սաալմ ալիրտան նիհանեէթ սեքիզ գատար Թաղինէի ճէլիլէի միւշարիւէյհանէ կէմէէրի իլան օրունուր։

28 թէմմուզ 307 1—3

——

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ԻԼԱՆ

Կիրիա Ֆրրգասը իչուն մահալինճէ միւպարեա օրունճաղ օլան 2,700,000 ճէտիա գրլէ տաղիդին պէհէր գրլէսի 57 1/2 վէ 800.000 գրլէ արփանրն պէհէր գրլէսի 31 1/2 փարատա թալիպի էօհտէսինտէ օրուպ թէմմուզդն 30ընճը կիւնի գարարը վիրիկեճկինանէն իթարնա թալիպ օրանրարն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օրունուր։

29 թէմմուզ 91 Նո· 22 1—2

Հարմանթը միրիէ իտարէսի իչուն միւպարեա օրունճաղը էվվելճէ իլան գրլընան մալիւմ իւլմրգատար սաանր

THE CYCLOSTYLE DUPLICATING APPARATUS
ԸՆԴՕՐԻՆԱԿԻՉ ԳՈՐԾԻ
(ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ ԿԷՍԹԷՆԹԸՐԻ)

Կարելի է 2000 նման օրինակներ (copie) արտադրել սեւ և անջնջելի մելանով ամեն տեսակ Շրջաբերականներու, Գրութիւններու, Նկարներու և Երաժշտութեան։

Առանց լուացքի, լոգացման, ելեքտրականութեան, քիմիական արտադրութեանց կամ անիլէնների

Այս գիւտը պարզ, արագ, մատաւոր, գեղական և ամենէն աւելի խնայողական է։

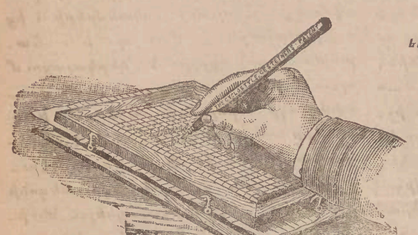

Ուրիշ միջոցներու վրայ Ընդօրինակիչ Գործիին ունեցած առաւելութիւնքն հետեւեալներն են։

1· ԳԵՐԸՆԴԻՐ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ։ — Ուրուվեհատ օրինակներն սեւ մելանով կ'ելլան և գրութիւնն դրօշմը կը պահուի, այս միջոցով տպուած շրջաբերական մը՝ ձեռքով գրուած նամակի մը ճիշդ նմանը կ'ելլայ։

2· ՕՐԻՆԱԿՆԵՐՈՒ ԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՆԸՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ։ — Այս միջոցով կը ստացուի երկու հազար հատ օրինակներ այնքան լաւ որքան տասն օրինակներ, և վերջինը պիտի ելլայ առաջինէն չափ փայլուն։

3· ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՒԱՕԳ ՍԻԹԻՒՆ։ — Մատիտով գրել գիտցող ամէն մարդ կրնայ նաև գրիչով գրել։ Տղայ մ'իսկ կրնայ օրինակներն առնել։ Կրճատում մեքենայանութիւն մը չի կայ որ ապրուի։

4· ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ։ — Ընդօրինակիչ գործիին պահպանումն աւելի ածան կ'ելլայ քան ուրիշ միջոցի մը (թէյլոթիպ » գրիչի կնիք)։ Իւրաքանչիւր գործիքի հետ բաւական նիւթի կայ՝ վեց ամիս գործածելու համար (շաբաթն անգամ մը աշխատելով)։

5· ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ։ — Ինչպիսին արագն շուտ կարելի է գրել օրգան մատիտով (թանձր մելանի հետ մատառելու պէտք չկայ)։ և գրութիւնը (մինչուն պէս՝ օրինակներուն կարդալ է սկսիլ։ Թանաքուած գլանաձեւ ճախարակ մը մաքուր և ի սուխ տպագրութիւն մը կ'արտադրէ։ Ժամուան մը մէջ 6 0 օրինակ կարելի է հանել։ Գլխիկ ծառայող շրջաբերական մը կրնայ գրուիլ և կեռ ժամուան մէջ 200 օրինակներ ունենալ։

6· ՅԱՒԵՏՈՒԱԾ ԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ։ — Կարելի է երկար ատեն ընդհիրը մէկ կողմ թողուլ, և յետոյ ուզուած ն չափ օրինակներ հանել անկից

7· ՍԱՀԱՆԵՐՆ Ո·ՂՂԱԼ։ — Ի և է սխալ մը կարելի է ուղղել պարզապես փեռմատով քերթելով ընդունելիք խօսքերը և անոնց տեղ գրելով ուզուած խօսքերը։

Այս միջոց անպատեհութիւններէ զերծ է, զոր ունին ուրիշ գրութիւններ։ 2284

Այս հռչակաւոր ընդօրինակիչ գործիին կ Պոլսոյ վաճառողն է ԷՖԹԱՆՆ ԳԱԼՈՒԱՆԱՆ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց Վ.ղիմտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից։ 9) և 97

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ
L'ECONOMIE INTERNATIONALE
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲԷ ԳԱԼՂԻՈՅ ՏԻՐՈՒԹԵԱՆ

Ամէն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դժուարանալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու տարին և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածներն յուսալուս կրվատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և դրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ֆր վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք հաստատ դրամագլուխ մը։

ԱՒԻԹԵՆ ՕԳՏՈՒԻՆԳ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրբէյի հանրային պարտուց պաշտօնատան դիս մացը, Կիւլպէնկեան խան թիւ 26 27· ընդհանուր անօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քնիչ ԱՆԻՍՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

THE BRITISH AND FOREIGN
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

Դրամագլուխ	անգլ. ոսկի	1,340,000
Պահեստի դրամ	» »	600,000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հարեւանօթի եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն զօրաւորն է և իւր դիրքով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամեն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մասնաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ տպրանքներ, դրամագրաներ, յանձնարարեալ ծրարներ, եռ, շոգենաւի, առագաստանաւու, թղթատարի և երկաթուղայ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն Պոլիս, Բիւշիւք Աչրը Լիֆէնտի խան։

32 Գործակալ. ԷՏՎԱՐԴ ՊԱՐՖԻԼՏԻ

ՄԱՏԱՆԱՎՈՐ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ
ԱՇԽԱՐՀԱԾՈՒՆՈՅԹ ՄԱԶԵՐՈՒ ԳՈՐԾԻՔԸ
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներմակ ընկած մազերուն գոյն, վիրնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կանաչը, ոյժը և աճումը։ Վրկնու թեւիը շուտ մը անհետանի կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամենքը որոնց մազերը իրենց ընականգոյնեն դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան, Դեղերկ չէ, և ամենէն զեան մը չունի։ Լոմ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր պէտք է Ս. Ա. Ալլենի Հանրաշխարհի մազ նորոգիչն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Խարիզ ու Տիու Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղացի դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Բիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Զալաթիա Եիւքսէք քալտրրիմ ԽոմՕն Բարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Բիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզիտօռի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամուն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բարկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հետ։ Ոչինչ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ Թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուաւ թէ այս ներկն ա՛ր. ամի գերազանց է նմանորինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենն բնական կան երկայնքը տալ և ամենէն ուշագիր դիտողն է դերեւս հանել։ Կը կասեցուցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրի թեկը կ'ամենացնի և նոր այծ կուտայ մազաթել մարդին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՊԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Սրուանն երեքշել գործածելի առաջ և փոքր բանակոր թեամբ հեղուկին գնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ ոլորի ատաղով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թաշնակ սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցուցնել դ. ն, ոյնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցրտնայ։ Բոլոր մազերը մէկ լուսաւոր, ոսկ. մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, ոյլոց համար մէկ անգամ բաւ է։ Օրէն մէկ երկու անգամն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանկ կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը մեռաց բերաւ ն է, զայն տարեկան պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկին գործածելու։ Նոյն հոգանոցը գործածելու է մարտ գլուխ և պեղեցուն համար։ Գնոց կայ գլուխը լուալ գործարարներն առալ կամ հոգբոր Մարդի գնելն և մեռնելու լուալ առ ի գրաւութիւնն։

Տան. Եթէ ուզուած գոյնը մեռ գրելու մէկ երկու գործարարներն նոր, գլուխը լուալու է ջրէ մը ոյլոյլով. ապա գլուխն քսելու է այդ ներկին մէկ թեթեւապես թրջած սպունգ մը, և ուզուած ապէսդ գիրքին լուալ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԻՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Մեկ կեղծաստուգ ԷՖԹԻՄԻՈՍ ԳԱԼՈՒԱՆԱՆ, ԱՆԵՒԼԱԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԼՈՆՏՈՆ, Վ.ղիմտա պահականոցին քով, կայարան Զալաթիա-Հեղլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Զալաթիա։ 2214

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻԻՌԱՆՍ ՔՈՌԲՈՐԷՇԸՆ
ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի 4,000,000
Յարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	» 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ձեղջի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ.

Ընդհանուր գործակալ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Պահճէ Գարու, Մէյտանճիք սոքաք, Ուիթալ խան։

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՈՒԱՅՆԵՐ
Առողջապահութիւն Բերնի

ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ ‖ EAU DE BOTOT

կը պահպանէ ակուայները, կը պնդէ ընդերքը, կը զովացնէ բերանը։

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈՒՆ ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, Ռիւ տը լա Բէյ, ԲԱՐԻԶ։
Ասկից առաջ՝ 229, Սէնթ-Ոնորէ
ԿԸ ԾԱԽԻՐԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԱՎԱՃԱՌԱՑ ՊՈՎ

Հարցնել նաև Պոթոյի Վիսկիրը ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրով դերազանց։
2203 Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի

ՀԱՋԻ, ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՅՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԳԷՄ ԻՐԷ ապահով գործան այս գեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զոր Պ Բուէլ կ'ստանայ անձնդիմ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՔՆԱՌՈՒԽ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաբ Լիոզ հաշուառը երգչուհին, ապրեց կը գրէ։ «1 Յունուար 1890· Սիրելիս.. Կը հարցնիք թէ ինչպէս զերծ մնայի ինֆլուէնցայէն, թէ որպիսի դաղանիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բուէլի «Պալսամ օֆ Անիսիսա կոչուած գեղով։ Այս հանճարի գեղին կանոնաւոր գործածման կը վերագրեմ՝ ձմրան դառն եղանակին յատուկ զանազան հ ւանգութիւններէ զերծ մնալս, որով կրցայ ի գերեւ չի հանել հասարակութեան յոյսերը։ Գործածեցէք ամենայն ուրախութեամբ զանազան ցաւերը։ Զերդ ՄԱԲԻԼ ՈՍԶ ՄԷՔԼԷՐՆ

Կը վաճառուի ամեն գեղատաց և տրտնեսաց գիշերու վաճառատանց քով, շիշը 1 շիլին ½ բէնի, 2 շիլին 3 բէնի և 11 շիլինի։—Պարբասական ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՈՒԼԷԼԻ, 4, Ալդիան Բալէյս, Պլաքֆրիարս բոս, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով։
2214 Մ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ԳԱԼՈՒԱՆԱՆ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ղիմտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԼԵՐԸԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ

Իբրեւ թիւր որ լաւ Ի սպասալ

Պարտաւոր ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՈՈՒՆԻ ի Նեւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճաղատութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի դեղատուներ դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԵԼ 221

ԱՅՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ —Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարգ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստէն յառաջեկած ամեն գործարանական խանգարում։

Ի՛ր բուժել գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ որսի հիւանդութիւնները, լեարգի եւ երիկամանց հիւանդութիւնքն, արեան շրջանի բոլոր խանգարութիւնները։ ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառամբ։ կը կոսեցուցնէ կենսական ոյժերու ս և է կոսուսորը յառաջ եկած է ս եւ է պատճառէ։

Ջղային տկարութիւն եւ սարդ հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ մեծագոյն է։ Մելամաղձութեան զգայնութիւն եւ սխռանիք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ Ջղային հէնթ եւ ուղեղային գրգռութիւն կ'սեղծէ, արեան մէջ մանանելով կենսական եւ լիկարական տարրը։ Ֆոսֆորն, որ ուղեղին կերդանական ճշմարիտ գրգռութիւնն է Առնական կորովը կը կենդանացուցնէ մարդկային ամբողջ գործարանի մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հաւժկոս եւ առագ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է լալոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Անորժահամ է, կը զատ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առաւելութիւն ժ չուտայ ուղեղին, ջղային գրգռութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրգռութեան եւ մտաւորական հիւանդք չատաց ի վեր։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Աւորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ուժաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Գոնոր կը լինի հանգարտ եւ կանոնաւոր գոյն մը կ'առնու, մարմոր այլ կ'սատանան։

Զգուշացէք սոսոյ նմանութիւններէ։ Տոքթոր Լալորի Ճշմարիտ Ֆոսֆոտինը պարունակիչ է phodyne, London, England. բոլոր փարաքրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն լաւագոյն է։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով։
2214 Մ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ԳԱԼՈՒԱՆԱՆ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ղիմտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 եւ 97

ԲԱԹԵՐԻՕԹԻՔ
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգլ. ոսկի 1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» » 121,984
Պահեստի դրամ	» » 250,000

Սոյն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն չէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԻՐՈՒ ՀՈՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ.
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ Ե. ՍԱՐԵԵԱՆ

Գործակալ Ազգահովագրական Ընկերութեանց
Սթամպոլ, Պաղջէ-Գարու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 19

ՄԿԻՏԻՉ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄՈՒՐ. ՏԵՒՆ ԵՂԲԱՐՑ

Երկաթի, մանր երկաթեղինաց (Խարտաշի) գործիներու եւ այլոց վաճառատուն

Յայտարարութիւն առ վաճառաս ս ուսյանձնակատար մայրաքաղաքիս եւ արբոպական ու ասիական Օսմ. գաւառաց։

Մայրաքաղաքիս արհեստաւորաց ու վաճառականաց եւ գաւառները գտնուող մեր յաճախորդաց դիւրութիւն մը բնծայելու համար՝ ի Զալաթիա Բէյրշէմպէ բազար Մահմուտիյէ ճատտէսին գտնուած թիւ 70 և 59 վաճառատուններէն զատ՝ կանոնաւոր մասնաճիւղ մը եւս ունինք ի Պոլիս Մրսրը Զարշըի գրան դուրսը Ալաճա Համամ ճատտէսի թիւ 44։

Բազում անգլիական, ֆրանսական եւ ամերիկեան կարեւոր գործարանաց ներկայացուցչութիւնը ստանձնած ըլլալով, Զալաթիոյ մեր վաճառատան մէջ կը գտնուին բազմատեսակ երկրագործական մեքենաներ, այսինքն կոլ մանգաղ եղան, ժանիք եւ չոգեշարժ գործիներ։ Ընկերութեանս մեքենագէտ դիրութիւններ կ'ընծայէ այդ մեքենայներու գործածութիւնն ուսուցանելու համար։

Նոյնպէս կը գտնուին գործարաններու համար մեքենաներ՝ թէ՛ պատրաստ և թէ յանձնարարութեամբ՝ և ուրիշ մանր երկաթեղէն առարկայներ։ Վերոգրեալ մասնաճիւղերու մէջ ես կը գտնուին ուրիշ գործիներ ու նիւթեր, Իտալական կպպաքներ, հիւսնութեան գործիներ գործարանաց յատուկ գործիներ ու ամեն տեսակ խարտոցներ եկեղեցոյ զանգակներ, զինկոյէ չինուած գաւաթներ չերեփներ, սաներ ու այդ կարգի գոյքեր կաղի կազմածներ, թամրագործի յատուկ նիւթեր, անգլիական էբոնիներ պղպատէ ու երկաթէ թելեր և վերջապէս երկաթեղէն ամեն տեսակ նիւթեր, որք խիստ ածան գնով կը վաճառուին։

Կը ծանուցանենք նաեւ թէ ամեն միջոց ձեռք առնուած է մեր յարգոյ յաճախորդաց դիւրութիւններ ընծայելու համար և թէ՛ մայրաքաղաքէս և թէ գաւառներէ եղած ուղղակի ամեն տեսակ յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենայն արագութեամբ եւ կանոնաւորութեամբ. եթէ մեր յաճախորդք փափաքին մեր քով չգտնուած ապրանքները նշանպայմանք կը բերուին յանձնարարութեամբ թէ՛ այս ապրանքներ և թէ՛ մեր քով գտնուած ապրանքներն մեր կողմէ կը յանձնուին ուզուած տեղերն ու նաւահանգիստները։

Մեր յարգոյ յաճախորդք միշտ հիմա քաջալերած են մեր ընկերութիւնն. եւ դարձեալ կրնան, բան առանցն. ուղղակի դիմել մեր կեդրոնին յատուկ հետեւեալ հասցէով.

Մ. Ե. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
70 -Եորկանճրար ճատտէսի—70
Կ. Պոլիս, Զալաթիա 7—8

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!
Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS
Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.
ASTHMATIQUES!
Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la
LIQUEUR DE L'ÉTOILE
du Docteur Lastes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Pharmacien, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX
Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.
DÉTAIL: Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳԱՌԼԷՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ
Զալաթիա Պէօյիւք Միւլլէթ խան, մի. ջադ. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Իվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս Դնանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մէջ, այս Հմման եղանակին աւթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ են՝ օծանի համար ամեն տեսակ ն ըմանկերէնք, բանաւոր, կիսազգեստք, քսուքներ, քորեա, խաչիկնակ, սեղանի պիտոյք, լաթեկ, շապկանկեր, ատամանք, Ֆլանել կանանց սրբոցդ և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, ասելքատ և ուրիշ տեսակ անվնաս դեղերը բոլոր ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքերներն կանանց համար։ Ուրիշարգաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համաձայն ճարակով ու չքեղութեամբ յարմնալ են։

Յաւելումի մի բրան է նաեւ ապարուած զգեստներու պատրաստութիւնն նորաձեւութեան վրայ որ արդէն օրէ ի օրէ, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյնս ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրաղրեն։ Կը գտնուի նաեւ մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալիմնոր խիստ չափաւոր գիներով։

Կը ծանուցնեն մեծ և փոքրաքանակութեամբ

ՍԱԿԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՑ 8

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթոր Լաֆերի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղն՝ որ անխաւան բաղադրութիւն մի է զանազան բուսեղինաց, և գառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճաճանաւոր վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ազդ. յատկութիւնն երաշխաւորուած է նորա անհամար արդեանցը ազդ դիտաց. ամէն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յաւալ կուգան օդին մէջ լղոյացող թունաւոր անվնաս արեւի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յաւալ կը բերան տեսակ տեսակ ջերմեր և ուռնգեր, և ուրիշ թունաւորումն. որոց ամենանները տրուած է ջերմն և սարսուռ, թագուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մանգեպին ամեն և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ։ Թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճաճանաւոր վայրերէ բուրեալ մահաշունչ նիւթերով, կամ բաց տղբանոցներէ և տաններու ծակտիներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն ընշնաւութեամբ։

Այդերի ջերմն ու տենդից դեղը կը ընդէ այդ գուանաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և զուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որպ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգուտ ազդ. միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընդարաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Զալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 29

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Թ. 29 10 Օսէանի սուրհանդակ, ժամ 2½ յետ միջօրէի։
Գ. 30/11 Ալէքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 6ին յետ միջօրէի Պիրէանի ճամբով
Դ. 31,12 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 1½ին։
Հ. 31/ 2 Սուրհանդակ՝ գեղի փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամ 11½ին։
Ս. 1/ 3 Օսէանի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Ազդ —Յուլիս 30/11, երեքշաբթի օրը կ. Պոլսէն դեպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող ուղղորդ Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանգիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Յաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւն։ 10

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսելիոյ և Պոթոմի դէպ կանոնաւորաբար բանեալ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մարսելիէ որ օգոստ. 2ին Մարսիլիայէն և օգոստ. 11ին կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անտրէ որ պիտի մեկնի օգոստ. 18ին

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 250 ֆրանք
Բ. » 178 »
Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւուղղեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմեալ առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Մոմհանէ Սիրթ Ֆրանսէզ 5

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ
Սբ.Ի-Ն.Ի. Աբէլեաց, Կ. Պոլսոյ և Օրեսայի գծով
ԹՈՄԱՍԱՍԻԼԻԱՆ ՈՐԴԻՔԷՐԿԻ

Անուանք	Թնոյ	Անուանք	Թնոյ	Անուանք	Թնոյ
Ալպանոս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալերմոն	3200
Անճէլը	3000	Կոլիլիս	5500	Բանտեր	1700